

Plaatsing E.A.Z.-Windturbine en zonnepanelen

Ruimtelijke onderbouwing ten behoeve van locatie Hoendiep Westzijde 38
te Brilt

E.A.Z. Wind

3 augustus 2022

Project Plaatsing E.A.Z.-Windturbine en zonnepanelen
Opdrachtgever E.A.Z. Wind

Document Ruimtelijke onderbouwing ten behoeve van locatie Hoendiep Westzijde 38 te Brilt
Status Definitief
Datum 3 augustus 2022
Referentie 115826/22-011.497

Projectcode 115826
Projectleider J.A. Zoete MSc
Projectdirecteur Drs. M.J. Schilt

Auteur(s) N.D. Rem BSc
Gecontroleerd door M.N.J. van Dongen MSc
Goedgekeurd door J.A. Zoete MSc

Paraaf

Adres Witteveen+Bos Raadgevende ingenieurs B.V. | Deventer
K.R. Poststraat 100-3
Postbus 186
8440 AD Heerenveen
+31 (0)513 64 18 00
www.witteveenbos.com
KvK 38020751

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Witteveen+Bos is gecertificeerd op basis van ISO 9001.

© Witteveen+Bos

Niets uit dit document mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt in enige vorm zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Witteveen+Bos noch mag het zonder dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd, behoudens schriftelijk anders overeengekomen. Witteveen+Bos aanvaardt geen aansprakelijkheid voor enigerlei schade die voortvloeit uit of verband houdt met het wijzigen van de inhoud van het door Witteveen+Bos geleverde document.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Ligging plangebied	6
1.3	Vigerende bestemmingsplan inclusief herziening	6
1.4	Planologische procedure	8
1.5	Leeswijzer	8
2	PLANBESCHRIJVING	9
2.1	Huidige situatie	9
2.2	Toekomstige situatie	10
3	BELEIDSKADER	14
3.1	Algemeen	14
3.2	Rijksbeleid	14
3.2.1	Nationale Omgevingsvisie	14
3.2.2	Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)	14
3.2.3	Structuurvisie Windenergie op land	15
3.2.4	Klimaatakkoord en 'zonneladder'	15
3.3	Provinciaal beleid	16
3.3.1	Omgevingsvisie Groningen	16
3.3.2	Omgevingsverordening Groningen	18
3.4	Regionaal beleid	21
3.4.1	Regionale Energiestrategie 1.0 (regio Groningen)	21
3.5	Gemeentelijk beleid	22
3.5.1	Omgevingsvisie Westerkwartier 2040	22
3.5.2	Duurzaamheidsbeleid 2020-2025 en Visie Hernieuwbare Elektriciteit	22
4	OMGEVINGSEFFECTEN EN MILIEUEFFECTEN	24
4.1	Landschappelijke inpasbaarheid	24
4.2	Milieueffectrapportage	27
4.3	Verkeer en parkeren	28

4.4	Geluidshinder	28
4.5	Luchtkwaliteit	29
4.6	Natuur	29
4.7	Waterhuishouding	32
4.8	Bodem	32
4.9	Ontploffbare Oorlogsresten	34
4.10	Cultuurhistorie en archeologie	34
4.11	Externe veiligheid	34
4.12	Bedrijven en milieuzonering	35
4.13	Kabels en leidingen	35
5	UITVOERBAARHEID	37
5.1	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	37
5.1.1	Verklaring van geen bedenkingen	37
5.1.2	Vooroverleg	37
5.1.3	Zienswijzen en participatie	37
5.1.4	Economische uitvoerbaarheid	37
	Laatste pagina	38
	Bijlage(n)	Aantal pagina's
I	Vergunningencheck Digitale watertoets Hoendiep Westzijde 38 te Brilt	3
II	Quickscan natuurwaardenonderzoek Plaatsing zonnepanelen en kleine windturbine op een erf aan de Hoendiep Westzijde 28 te Brilt	17

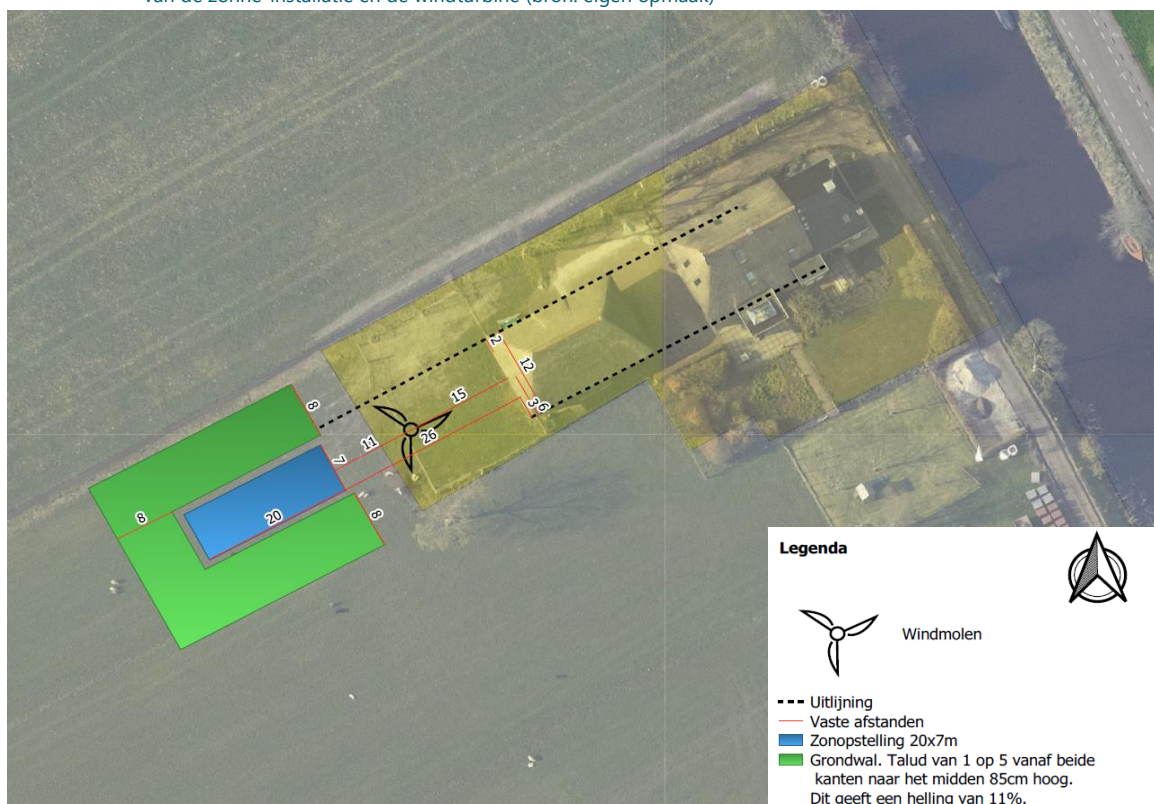
1

INLEIDING

1.1 Aanleiding

V.O.F. Havinga Agrarisch Onroerend Goed, gelegen aan Hoendiep Westzijde 38 te Brilt, is voornemens een kleine windturbine en grondgebonden zonne-installatie met 100 panelen op het eigen terrein te realiseren. De plaatsing van grondgebonden zonnepanelen is strijdig met de bepalingen in het vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied Zuidhorn' (vastgesteld op 24 mei 2012 door de toenmalige gemeente Zuidhorn). Om het planvoornemen juridisch-planologisch mogelijk te maken, wordt op grond van artikel 2.1 lid 1 sub c van de Wabo een aanvraag ingediend voor een omgevingsvergunning afwijken bestemmingsplan. Naast de zonnepanelen wordt een E.A.Z.-13.2 kleinschalige windturbine geplaatst. Afbeelding 1.1 toont een bovenaanzicht van het bedrijf V.O.F. Havinga Agrarisch Onroerend Goed met daarop de locatie aangeduid van de zonne-installatie en de kleine windturbine.

Afbeelding 1.1 Het bedrijf V.O.F. Havinga Agrarisch Onroerend Goed gelegen aan Hoendiep Westzijde 38 te Brilt met de locatie van de zonne-installatie en de windturbine (bron: eigen opmaak)

1.2 Ligging plangebied

Het plangebied ligt ten zuidwesten van Zuidhorn, een plaats gelegen in de gemeente Westerkwartier, provincie Groningen. Ten westen van het plangebied bevinden zich voornamelijk agrarische percelen. Afbeelding 1.2 toont de globale ligging en de omgeving van het plangebied.

Afbeelding 1.2 Globale ligging plangebied (rode cirkel geeft indicatie van locatie voorgenomen planontwikkeling)

1.3 Vigerende bestemmingsplan inclusief herziening

Op het perceel is onder meer het bestemmingsplan 'Buitengebied Zuidhorn' (vastgesteld op 24 mei 2012 door de toenmalige gemeente Zuidhorn) van kracht. Op 27 maart 2019 is door de gemeenteraad van Westerkwartier de herziening 'Buitengebied Zuidhorn (herziening)' vastgesteld. Afbeelding 1.3 toont 2 uitsneden van de verbeeldingen van de 2 bestemmingsplannen met de locatie van de zonne-installatie en de windturbine aangeduid door de rode locatiemarkering.

Afbeelding 1.3 Vigerende bestemmingen op en rondom het bedrijf, met aanduiding beoogde locatie zonne-installatie (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

De zonne-installatie wordt ontwikkeld binnen grond met de enkelbestemming 'Agrarisch'. De windturbine wordt ontwikkeld binnen grond direct ten oosten daarvan met de enkelbestemming 'Wonen'. Daarnaast geldt vanuit de herziening van het bestemmingsplan over het hele plangebied de dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie 5'. De beoogde locatie van de voorgenomen planontwikkeling bevindt zich dus zowel binnen (windturbine) als buiten (zonne-installatie) het bouwvlak.

Enkelbestemming 'Agrarisch' (artikel 3)

De voor 'Agrarisch' aangewezen gronden zijn onder andere bestemd voor:

- het agrarisch grondgebruik, met uitzondering van een boom- en/of sierkwekerij, houtteelt- of fruitteeltbedrijf;
- de landschappelijke waarde zoals deze tot uitdrukking komt in de openheid van het gebied;
- bos- en/of natuurelementen met een oppervlakte van minder dan 2 ha;
- infrastructurele voorzieningen zoals deze bestonden op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerpplan;
- voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding, waaronder begrepen voorzieningen ten behoeve van het vasthouden, bergen, aan- en afvoeren van water, niet zijnde voorzieningen ten behoeve van ijsbanen of siervijvers;
- natuurvriendelijke oeverzones van 5 m breed aan weerszijden van een watergang;
- voorzieningen ten behoeve van extensief recreatief medegebruik en educatief medegebruik, zoals wandel-, fiets- en ruiterspaden en parkeervoorzieningen ten behoeve van toeristische overstappunten, met daarbij behorende bouwwerken, geen gebouw zijnde - geen windturbines zijnde - en andere werken.

Op de voor 'Agrarisch' aangewezen gronden mogen uitsluitend bouwwerken ten dienste van de bestemming worden gebouwd. Hierbij mag de maximale bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, niet meer dan 1,50 m bedragen.

Enkelbestemming 'wonen' (artikel 25)

De voor 'Wonen' aangewezen gronden zijn bestemd voor het wonen in woonhuizen met daarbij behorende gebouwen, bouwwerken, geen gebouw zijnde, tuinen en erven. Op de voor 'Wonen' aangewezen gronden mogen uitsluitend bouwwerken ten dienste van de bestemming worden gebouwd. Op gronden met de enkelbestemming 'Wonen' zijn slechts bouwwerken toegestaan met een maximale bouwhoogte van 2,5 m. De windmolen heeft een tiphoogte van 21,2 m en is daarmee niet inpasbaar in het bestemmingsplan.

Dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 5' (artikel 32)

De voor 'Waarde-Archeologie 5' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor 'doeleinden ter bescherming en veiligstelling van de in de grond verwachte (middelhoog) archeologische waarden, waarbij geldt dat indien strijd ontstaat tussen het belang van het behoud en de bescherming van archeologische waarden en andere bestemmingen de bestemming 'Waarde-Archeologie 5' prevaleert.' Er geldt een verplichting tot het uitvoeren van archeologisch (voor)onderzoek indien de bouwactiviteiten betrekking hebben op grondroerende werkzaamheden over een oppervlakte groter dan 1.000 m².

Overige ruimtelijke plannen

Naast het vigerende bestemmingsplan, is 1 ander bestemmingsplan van kracht binnen het plangebied.

Bestemmingsplan 'Geitenhouderijen' (d.d. 29 september 2021)

Dit parapluplan heeft enkel betrekking op beleid rondom geitenhouderijen binnen de gemeente Westerkwartier. De voorschriften uit dit bestemmingsplan zijn dan ook niet relevant voor de voorgenomen planontwikkeling.

Conclusie

Een zonne-installatie past niet binnen de beleidsregels zoals opgenomen in het vigerende bestemmingsplan. Op de voor 'Agrarisch' aangewezen gronden mogen uitsluitend bouwwerken ten dienste van de bestemming worden gebouwd. De zonne-installatie staat ten dienste van de woonbestemming met bedrijf aan huis. Daartoe is een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan nodig, waarbij deze ruimtelijke onderbouwing de plaatsing van de zonnepanelen toetst aan het beleid en de relevante milieuthema's. Er is geen strijdigheid met de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 5'. De grenswaarden worden namelijk niet overschreden (minder dan 1.000 m² oppervlakte). De windturbine overschrijdt de maximaal toegestane bouwhoogte (2,5 m) op gronden met de enkelbestemming 'wonen'. Er is voor de windturbine tevens geen strijdigheid met de dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie 5'. De grenswaarden worden namelijk niet overschreden (circa 30 m² oppervlakte).

1.4 Planologische procedure

De totale voorgenomen ontwikkeling past niet binnen de vigerende planologische kaders van de vigerende bestemmingsplannen. De ontwikkeling kan planologisch mogelijk gemaakt worden middels een omgevingsvergunning afwijken bestemmingsplan. Voorliggend rapport dient ter onderbouwing dat het voornemen in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening (artikel 2.1 lid c Wabo jo. artikel 2.12 lid 1 onder a en onder 2 Wabo).

1.5 Leeswijzer

Dit hoofdstuk beschreef de aanleiding van het planvoornemen. Hoofdstuk 2 gaat in op de planbeschrijving. Hoofdstuk 3 vormt een beschrijving van het beleid van verschillende overheden en de geldende relevante wet- en regelgeving. Hoofdstuk 4 gaat dieper in op de milieu- en omgevingsaspecten. Hoofdstuk 5 is het laatste hoofdstuk en betreft de maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid van de voorgenomen ontwikkeling.

2

PLANBESCHRIJVING

2.1 Huidige situatie

De huidige situatie betreft een agrarisch perceel. Dit perceel is gelegen direct achter een woonboerderij met een bedrijf aan huis (Havinga Makelaardij). De omgeving van het bedrijf kan worden gekarakteriseerd als landelijke omgeving met verschillende agrarische bedrijven en vrijstaande woningen, gelegen aan de rand van Zuidhorn. Het bedrijf ligt in het dorp Brilt, een landelijk dorp dat door de uitbreiding van Zuidhorn in de loop der jaren direct grenst aan deze plaats. Aan de oostzijde van het plangebied ligt een gemeentelijke weg. Ten zuiden van het plangebied loopt de provinciale weg N980. Verder stroomt aan de oostzijde van het plangebied het Hoendiep. Ten westen van de planlocatie ligt een typisch, open veenlandschap.

Afbeelding 2.1 toont de lokale ligging van het plangebied. De rode arcering geeft hier de voorgenomen locatie de zonne-installatie weer. Direct ten oosten van de rode arcering wordt de voorgenomen windturbine geplaatst. Daarnaast laten afbeelding 2.2 en 2.3 het aanzicht van het perceel in de huidige situatie zien vanaf de overzijde van het Hoendiep.

Afbeelding 2.1 Lokale ligging van het plangebied, met aanduiding locatie voorgenomen planontwikkeling

Afbeelding 2.2 Zicht op locatie vanaf overzijde Hoendiep (noordoostelijke richting)

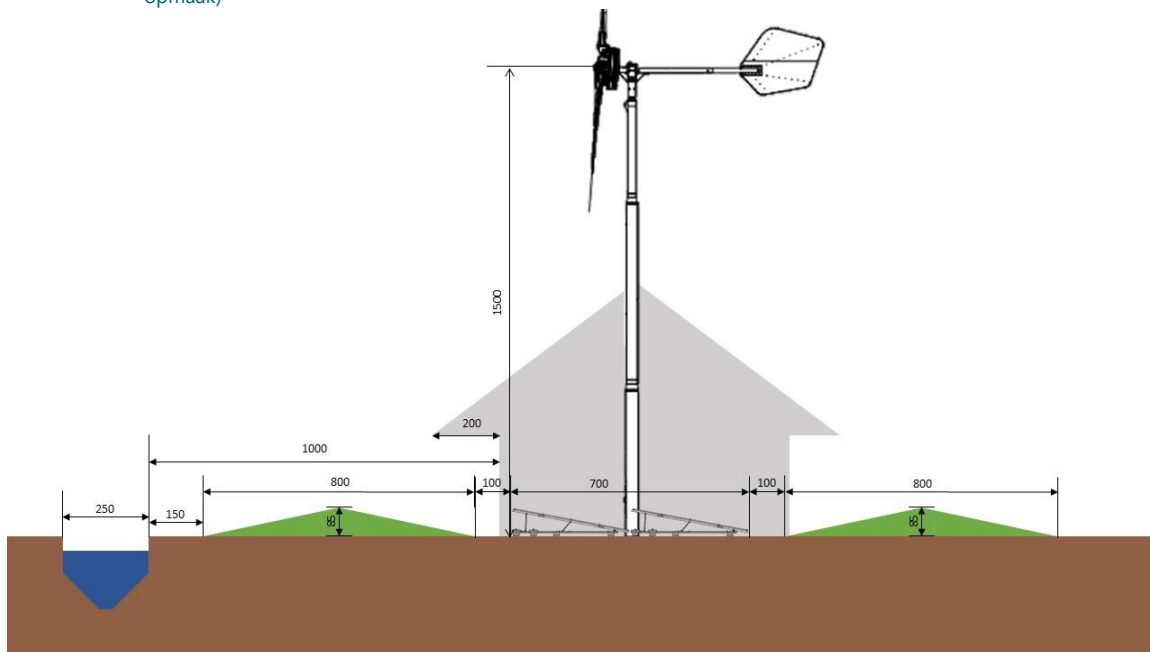
Afbeelding 2.3 Zicht op locatie vanaf overzijde Hoendiep (zuidoostelijke richting)

2.2 Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie wordt een zonne-installatie, bestaande uit circa 100 grondgebonden zonnepanelen van 410 WP, geplaatst. Hiervoor wordt op een veld van 7x20 m verharding toegepast, waarop een Valk Quattro systeem wordt geplaatst. De panelen worden gepositioneerd in zuidoostelijke richting. Daarnaast wordt een SolarEdge omvormer geplaatst en worden kabels getrokken tussen het aansluitpunt, de omvormer en de zonnepanelen. De zonne-installatie wordt in het verlengde van de bestaande bebouwing gerealiseerd. Rondom de panelen is gekozen voor een grondwal die aan beide kanten 4 m afloopt met in het midden een hoogte van 85 cm, dezelfde hoogte als de opstelling zonnepanelen (zie afbeelding 2.4). Het talud van 11 % is afgestemd met de welstandscommissie en de stedenbouwkundige van de gemeente Westerkwartier. De grondwal loopt aan beide kanten af in verband met kunnen het onderhouden en bewerken van de grond. De windturbine is uitgelijnd met de nok van de schuur. De schuur heeft een oversteek van het dak. De panelen zijn uitgelijnd met de noordgevel en niet met de rand van het dak in verband met zichtbaarheid. Voor de locatie van de molen is ook rekening gehouden met de zichtbaarheid van de molen voor de burens aan de overkant van het water, vandaar dat ervoor gekozen is om deze in het midden te zetten zodat het dak zoveel mogelijk van het zicht ontnemt.

Afbeelding 2.4 Doorsnede van de zonnepanelen, omliggende grondwal en windturbine vanuit westelijk perspectief (bron: eigen opmaak)

Afbeelding 2.5 Uitlijning en afmetingen van het planvoornemen (bron: eigen opmaak)

Door de uitlijning met de bestaande bouwstructuur wordt voorkomen dat de panelen als 'losse' elementen in het open landschap liggen. Met de voorgenomen locatie wordt, gezien vanaf de voornaamste zichtpunten vanaf de Hoendiep Oostzijde, eenheid tussen het bestaande bouwperceel en de zonne-installatie nagestreefd. Op de landschappelijke inpassing van het planvoornemen wordt nader ingegaan in paragraaf 4.1. In de toekomstige situatie wordt 1 windturbine geplaatst, die wordt geleverd en geïnstalleerd door E.A.Z. Wind. De windturbine betreft het type E.A.Z. 13.2. Deze windturbine heeft een ashoogte van 15 m en wieken van 6,6 m (diameter wieken bedraagt 13,2 m). De maximale tiphoogte van de wieken van 6,6 m (diameter wieken bedraagt 13,2 m). De maximale tiphoogte van de wieken bedraagt 21,6 m. De kleine windturbine wordt geplaatst op een eenvoudige plaat- of paalfundering.

Op afbeelding 2.6 is de voorgenomen nieuwe situatie in het plangebied te zien. Hierin is ook de kleine windturbine ingetekend. De zonne-installatie zal samen met de kleine windturbine voorzien in een duurzame energie-opwek, waarbij de opgewekte energie direct ten behoeve van het plaatselijke energieverbruik komt. Het makelaarskantoor en de woning zullen in de toekomst volledig elektrisch verwarmd worden. Daarnaast wordt een laadpaal voor elektrische (bedrijfs-)auto's geplaatst. Hierdoor zal de duurzaam opgewekte energie in de toekomstige situatie grotendeels gelijktijdig ten behoeve komen van het lokale energieverbruik. Op het gebied van veiligheid is rekening gehouden met een afstand van 15 m mastlengte ten opzichte van de schuur. Voor onderhoud aan de windturbine is een minimale afstand van 11 m nodig tussen de windturbine en de zonnepanelen. In tabel 2.1 zijn de specificaties van de E.A.Z.-13.2 windturbine opgenomen. Op afbeelding 2.7 zijn technische tekeningen weergegeven.

Afbeelding 2.6 Plattegrond van de voorgenomen ontwikkeling

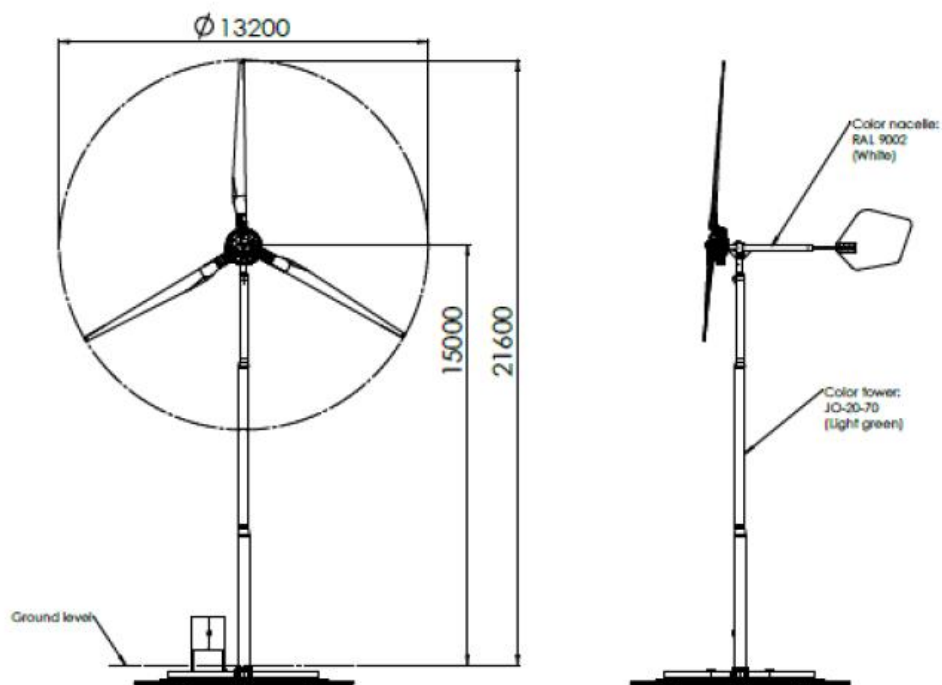

Tabel 2.1 De specificaties van een E.A.Z 13.2 windturbine

Onderdeel	Specificatie
certificering	de E.A.Z.-12 windturbine is gecertificeerd, echter wordt hier de E.A.Z.-13.2 windturbine geplaatst. De E.A.Z.-13.2 windturbine is een doorontwikkeling van deze E.A.Z.-12 windturbine. Naar verwachting wordt de certificering van de E.A.Z.- 13.2 in december 2022 gerealiseerd
rotor	- 13,2 m diameter, 137 m² aan windvang; - rotor geoptimaliseerd voor meest voorkomende 3-7 m/s windsnelheden
vermogen	- nominaal vermogen: 15 kW; - nominale windsnelheid: 7,8 m/s; - nominaal toerental: 80 rpm; - cut in/Cut out: 2.5 m/s 20 m/s
opbrengst	25.000 kWh - 50.000 kWh, afhankelijk van de locatie
geluidsniveau op 60m	39 dB
generator	direct drive, dual-rotor, air core, synchronous generator
netaansluiting	- 3 fasen; - 3 x 25A
monitoring	- 3g LTE connectiviteit;

Onderdeel	Specificatie
	- vlootbeheersysteem met mobiele app voor de klant voor inzicht in opwek en verbruik; - meting van: bewegingen en toerentallen van toren en turbine, vermogen, belasting en temperatuur van generator, temperatuur van elektrakast en uitlezen omvormergegevens; - stroomkwaliteit van zon en wind met voltage en capaciteit meting om vermogensregeling aan te sturen
mast	- dikwandige buismast volgens het soft-soft werkingsprincipe; - hoogte afhankelijk van regelgeving, obstakels in omgeving en landschappelijke inpassing
fundering	- stalen kruis op prefab betonplaten met extra wapeningstaal. Ingegraven 80 cm onder het maaiveld voor extra ballast; - oppervlakte 30,25 m²; - stalen kruis op buispalen gevuld met beton voor zettingsgevoelige onderdelen

Afbeelding 2.7 Technische tekening van E.A.Z.-13.2 windturbine (bron: E.A.Z. Wind)

BELEIDSKADER

3.1 Algemeen

Dit hoofdstuk geeft een beeld van nationaal, regionaal en lokaal ruimtelijk beleid dat voor de voorgenomen ontwikkeling relevant is. Allereerst wordt het Rijksbeleid beschreven, gevolgd door het provinciaal beleid, het regionaal beleid en het gemeentelijk beleid.

3.2 Rijksbeleid

3.2.1 Nationale Omgevingsvisie

In juni 2019 is het NOVI vastgesteld. Met de NOVI geeft de Rijksoverheid een langetermijnvisie op de ruimtelijke inrichting en de kwaliteit van de leefomgeving in Nederland. De NOVI komt voort uit de Omgevingswet, die naar verwachting per 1 januari 2023 in werking treedt. Het uitgangspunt in de aanpak van de Omgevingswet is dat ingrepen in de leefomgeving niet los van elkaar plaatsvinden, maar in samenhang. Burgers worden beter betrokken en overheden trekken samen op. Zo moet er gekomen worden tot betere geïntegreerde keuzes. De NOVI geldt hiermee als kader voor andere planinstrumenten. De druk op de fysieke leefomgeving in Nederland is groot. Om hiermee om te gaan beschrijft de NOVI nationale belangen waarop de Rijksoverheid wil sturen en richting aan wil geven. Deze komen samen in 4 prioriteiten:

- 1 klimaatadaptatie en energietransitie,
- 2 duurzaam economisch groeipotentieel;
- 3 sterke en gezonde steden en regio's;
- 4 toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Conclusie

Het NOVI op land legt geen beperkingen op ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling. Het planvoornemen is in lijn met het beleid, zoals opgenomen in het NOVI onder energietransitie en duurzaam economisch groeipotentieel.

3.2.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) regelt de juridische implementatie van de kaderstellende uitspraken uit de SVIR ten aanzien van de 13 daarin genoemde nationale belangen in ruimtelijke plannen. Het gaat om de volgende belangen:

- 1 Rijksvaarwegen;
- 2 Project Mainportontwikkeling Rotterdam;
- 3 kustfundament;
- 4 grote rivieren;
- 5 Waddenzee en Waddengebied;
- 6 defensie;
- 7 ecologische hoofdstructuur;
- 8 erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde;

- 9 hoofdwegen en hoofdspoorwegen;
- 10 elektriciteitsvoorziening;
- 11 buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen;
- 12 primaire waterkeringen buiten het kustfundament;
- 13 IJsselmeergebied (uitbreidingsruimte).

Met de komst van de NOVI komt de SVIR te vervallen en gaat de SVIR bijna geheel op in de NOVI. Het Barro blijft ook onder de NOVI van kracht. Door de nationale belangen vooraf in bestemmingsplannen te borgen, wordt met het Barro bijgedragen aan de versnelling van de besluitvorming bij ruimtelijke ontwikkelingen. In de NOVI is vastgesteld dat voor een beperkt aantal onderwerpen de bevoegdheid om algemene regels te stellen wordt ingezet.

Conclusie

Het Barro legt geen beperkingen op ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling. Het planvoornemen is in lijn met het beleid zoals opgenomen in het Barro.

3.2.3 Structuurvisie Windenergie op land

De Structuurvisie Windenergie op land is een uitwerking van de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. In deze uitwerking presenteert het kabinet een ruimtelijk plan voor de doorgroei van windenergie op het grondgebied van Nederland (land en grote wateren, uitgezonderd de Noordzee). Doelstelling voor dit plan is om zodanige voorwaarden te scheppen dat in 2023 een opwekkingsvermogen van tenminste 6.000 megawatt (MW) aan windturbines operationeel is. In zoverre de doelstelling niet tijdig wordt gerealiseerd, zal het restant van de opgave verdubbeld worden en meelopen in de Regionale Energie Strategieën. Deze verdubbeling zal gerealiseerd worden in de periode 2021-2023. Met de komst van de NOVI komt de SVIR te vervallen en gaat de SVIR bijna geheel op in de NOVI. De Structuurvisie Windenergie op land blijft ook onder de NOVI van kracht.

Conclusie

De Structuurvisie Windenergie op land legt geen beperkingen op ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling. Het planvoornemen is in lijn met het beleid zoals opgenomen in de Structuurvisie Windenergie op land.

3.2.4 Klimaatakkoord en 'zonneladder'

Op 28 juni 2019 presenteerde het kabinet het Klimaatakkoord en startte de uitvoering. In het akkoord staan meer dan 600 afspraken om de uitstoot van broeikasgassen tegen te gaan. De ambitie is om de CO₂-uitstoot sterk te verminderen: in 2030 met 60 % ten opzichte van 1990. In het nieuwe regeerakkoord van december 2021 zijn deze doelen in de Klimaatwet aangescherpt. Om in 2050 klimaatneutraal te zijn, moet de CO₂-uitstoot verminderd worden met ten minste 55 % in 2030.

Nederland wil in 2030 minstens 35 TWh duurzame energie opwekken met grote zonne-energieprojecten en projecten voor windenergie op land. In de gebouwde omgeving wil Nederland ook nog eens 7 TWh kleine zonne-energieprojecten realiseren. Om dit te bereiken hebben de provincies en gemeenten, de agrarische sector, de zonne-energiesector, de netbeheerders en de Natuur- en Milieufederaties in het Klimaatakkoord onderling afspraken gemaakt, die verder worden uitgewerkt in Regionale Energie Strategieën (RES) voor 30 energieregio's (zie paragraaf 3.4.1). In het Klimaatakkoord is opgenomen dat betrokken partijen eerst kijken of zonnepanelen op gebouwen geplaatst kunnen worden. Daarna wordt pas gekeken naar terreinen in bebouwd gebied of locaties in het buitengebied.

Conclusie

Het Klimaatakkoord en de 'zonneladder' leggen geen beperkingen op ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling. Het planvoornemen draagt bij aan de duurzaamheidsdoelstellingen uit het Klimaatakkoord. Daarnaast is conform de procedure uit de zonneladder gehandeld. Doordat de gebouwen op het perceel van de initiatiefnemer zijn voorzien van rieten daken is plaatsing van de zonnepanelen op de eigen daken niet mogelijk. Zodoende is het voornemen ontstaan om de veldopstelling te realiseren.

3.3 Provinciaal beleid

3.3.1 Omgevingsvisie Groningen

De Omgevingsvisie van de provincie Groningen (d.d. 1 juni 2021, geconsolideerd d.d. 25 mei 2022) biedt een strategische blik op de lange(re) termijn voor de gehele fysieke leefomgeving en bevat de hoofdzaken van het te voeren integrale beleid van de provincie Groningen. Diverse thema's komen aan bod in deze Omgevingsvisie, van natuur en landschap tot gaswinning, van energie tot erfgoed, van leefbaarheid tot milieu, en de samenhang tussen de verschillende thema's. In de Omgevingsvisie wordt de situatie van Groningen in 2016 als basis gebruikt en wordt een blik op de toekomstige, gewenste situatie van de provincie Groningen in 2040 geworpen.

Er worden 2 hoofddoelen benoemd voor het beleid omtrent de fysieke leefomgeving binnen de provincie:

- 1 een duurzame economische structuur:
 - concurrerend, bereikbaar en toekomstbestendig;
- 2 een duurzame, aantrekkelijke, leefbare en veilige leefomgeving in sterke steden en vitale dorpen, omgeven door een mooi landschap.

In de Omgevingsvisie formuleert de provincie daarnaast 11 provinciale belangen, die betrekking hebben op (verbeteringen in) de fysieke leefomgeving in de provincie Groningen. Dit zijn:

- 1 ruimtelijke kwaliteit;
- 2 aantrekkelijk vestigingsklimaat;
- 3 ruimte voor duurzame energie;
- 4 vitale landbouw;
- 5 beschermen landschap en cultureel erfgoed;
- 6 vergroten biodiversiteit;
- 7 waterveiligheid;
- 8 schoon en voldoende water;
- 9 bereikbaarheid;
- 10 tegengaan milieuhinder;
- 11 gebruik van de ondergrond.

Binnen het derde belang (ruimte voor duurzame energie) staat beschreven dat de provincie streeft naar een duurzame energievoorziening en de opwerk en het gebruik van zonne- en windenergie stimuleert door ruimte te bieden aan zonneparken en kleinschalige windmolens in het buitengebied met een goede ruimtelijke inpassing. De provincie stelt daarvoor kaders aan windparken, grote vergistingsinstallaties en grote zonneparken. Deze kaders worden verder uitgewerkt in de Omgevingsverordening (zie paragraaf 3.2.2). Ook wordt er in paragraaf 3.2.3. speciale aandacht besteed aan 'windturbines onder de 15 m'. Hier wordt beschreven dat gemeenten in hun bestemmingsplannen ruimte kunnen bieden voor windturbines met een ashoogte van maximaal 15 m binnen het stedelijk gebied. De provincie speelt in op kleinschalige windenergie door de volgende typen proefprojecten mogelijk maken in het buitengebied:

- maximaal 3 kleine windturbines binnen een zone van 25 m rond een agrarisch bouwperceel;
- een park of lijnopstelling als onderdeel van een lokaal energie initiatief, onder begeleiding van het provinciaal bouwheerschap.

Daarnaast volgt uit de kaarten die per thema zijn opgesteld bij de Omgevingsvisie dat de planlocatie onder andere is gelegen binnen gebied dat is aangewezen als:

- landschap:
 - Zuidelijk Westerkwartier;
- natuur:
 - leefgebied weidevogels;
- water:
 - laaggelegen gebieden;
- milieu:
 - provinciaal basisnet;
- opgaven:
 - regio Groningen-Assen.

Landschap: Zuidelijk Westerkwartier

Het Zuidelijk Westerkwartier kent een afwisseling van besloten parallelle zandruggen en open veengebieden. Op de zandruggen liggen langgerekte wegdorpen met haaks daarop de houtsingels als kavelgrenzen. Het zuidelijkste deel van het Zuidelijk Westerkwartier heeft een veenkoloniaal landschap. In dit deelgebied dient in het bijzonder rekening te worden gehouden met:

- het contrast tussen de afwisselende reeksen van besloten zandruggen en open natte laagveengebieden;
- het coulissenkarakter van het houtsingellandschap;
- de verwevenheid van de wegdorpen met het houtsingellandschap;
- de kleinschaligheid van bebouwing;
- de borgen en kerken;
- de natte landschapselementen in de vorm van de pingoruïnes en petgaten;
- het lineaire karakter van de wegen en kanalen in de veenkoloniale zuidpunt;
- herkenbaar verkavelingspatroon van houtsingels en sloten.

Het voornemen om een kleinschalige zonne-installatie en windturbine te realiseren aansluitend aan bestaand bebouwd gebied doet geen afbreuk aan de waarden zoals benoemd voor het Zuidelijke Westerkwartier.

Natuur: leefgebied weidevogels

De provincie beschermt weidevogels en concentreert haar beschermingsmaatregelen daarbij in de gebieden waar nog levenskrachtige populaties weidevogels voorkomen, de zogenaamde leefgebieden. Het weidevogelbeheer wordt georganiseerd door samenwerkingsverbanden van boeren (de agrarische collectieven). De provincie zet instrumenten in om het weidevogelbeheer te stimuleren en monitort de weidevogelstand. Het voornemen grenst aan bestaande bebouwing. Derhalve wordt het leefgebied voor weidevogels slechts in kleine mate verminderd, waarbij geen essentieel leefgebied verloren gaat. Uit ecologisch onderzoek is geconcludeerd dat een kleinschalige windturbine op deze locatie geen negatief effect zal hebben op weidevogels. In paragraaf 4.6 wordt dit aspect nader toegelicht.

Water: laaggelegen gebieden

De provincie wil gebieden aanwijzen waar het watersysteem meer leidend is bij het toekennen van de functie. Dit is onder meer bij laaggelegen gebieden die gevoelig zijn voor wateroverlast en waar waterrobuust gebouwd moet worden. Samen met de waterschappen onderzoekt de provincie de gebieden die zich hiervoor lenen en of de provincie hiervoor ruimtelijke voorwaarden moet vastleggen. Het voornemen voorziet slechts in een kleine toename van verharding, waarbij er geen invloed is op de waterrobuustheid van het gebied. In paragraaf 4.7 wordt dit aspect nader toegelicht.

Milieu: provinciaal basisnet

De provincie heeft gebieden aangewezen als provinciaal basisnet voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Het vervoer van gevaarlijke stoffen brengt risico's met zich mee. Bij een ongeval tijdens het transport kunnen gevaarlijke stoffen vrijkomen met schadelijke of zelfs dodelijke gevolgen voor mens en milieu. Bijvoorbeeld een explosie, een brand of het vrijkomen van een gifwolk. Om gevaarlijke stoffen te vervoeren moeten vervoerders zich houden aan veiligheidseisen, waaronder het zoveel mogelijk vervoeren langs de hiervoor aangewezen transportroutes. Deze transportroutes zijn voor zover het Rijksinfrastructuur betreft door het

Rijk aangewezen. Het voornemen legt geen beperking op ten aanzien van de basisnetten en vormt geen risico voor de externe veiligheid.

Opgaven: regio Groningen-Assen

De ruimtelijke en economische vraagstukken van vandaag en morgen stoppen niet bij de gemeente- of provinciegrenzen. Vanuit dit besef is de samenwerking in de regio Groningen-Assen ontstaan. De kracht van deze samenwerking bewijst zich juist nu in tijden van voorzichtig economisch herstel, demografische krimp, toenemende werkloosheid en onzekerheid. Goede bereikbaarheid over de weg, het spoor, door de lucht en via het water is een essentiële voorwaarde voor het economisch functioneren van de regio Groningen-Assen. De ontwikkeling legt geen beperkingen op aan de ruimtelijke en economische vraagstukken die volgen vanuit de ligging in de regio Groningen-Assen.

Conclusie

De voorgenomen ontwikkeling is in lijn met het provinciale beleid zoals beschreven in de Omgevingsvisie van de provincie Groningen. Er is geen strijdigheid met de Omgevingsvisie. De zonne-installatie zorgt voor duurzame opwek van energie, wat aansluit bij het derde belang en de hoofddoelen uit het visiedocument. De windturbine met een ashoogte van onder de 15 m wordt expliciet als wenselijk benoemd en sluit tevens aan bij de hoofddoelen uit het document.

3.3.2 Omgevingsverordening Groningen

In de Omgevingsverordening Provincie Groningen (d.d. 1 juni 2016, geconsolideerd d.d. 2 mei 2022) staan regels voor de fysieke leefomgeving in de provincie Groningen. Deze regels richten zich op de thema's ruimtelijke ordening, water, infrastructuur, milieu en ontgrondingen. De omgevingsverordening is nauw verbonden met de Omgevingsvisie. In de Omgevingsverordening staat regels en voorschriften ten aanzien van de fysieke leefomgeving, die een uitwerking vormen van het beleid zoals beschreven in de provinciale Omgevingsvisie.

Ten eerste zijn in de Omgevingsverordening bepalingen opgenomen ten aanzien van zonneparken. Uit de kaarten die per thema zijn opgesteld bij de Omgevingsverordening, blijkt daarnaast dat de planlocatie onder andere is gelegen binnen gebied dat is aangewezen als:

- leefgebied weidevogels;
- buitengebied;
- beschermd gebied C;
- buitengebied geur;
- veiligheidszone 2 en 4.

Zonneparken

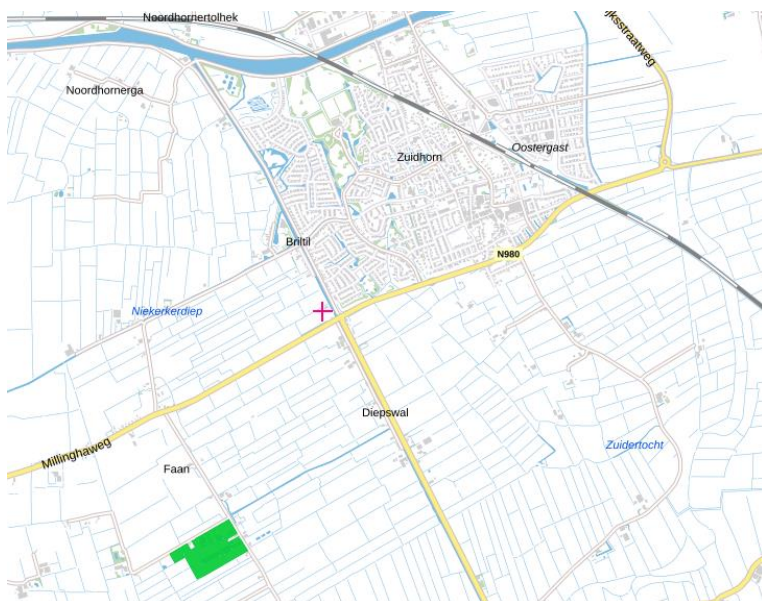
Binnen de Omgevingsverordening wordt onder een zonnepark het volgende verstaan: *'een ruimtelijk samenhangende, grondgebonden of drijvende installatie voor het opwekken van zonne-energie, groter dan 200 m².'* Doordat de oppervlakte van de voorgenomen zonne-installatie ongeveer 250 m² bedraagt, zijn de bepalingen uit artikel 2.42.1 van toepassing op de voorgenomen planontwikkeling. In dit artikel is het volgende opgenomen:

- 1 een bestemmingsplan voorziet niet in de plaatsing van zonneparken;
- 2 in afwijking van het eerste lid kan een bestemmingsplan voorzien in het plaatsen van zonneparken voor een periode van maximaal 30 jaar:
 - binnen het stedelijk gebied;
 - aansluitend aan het bestaand stedelijk gebied indien het zonnepark ruimtelijk ondergeschikt is aan het aangrenzende bestaand stedelijk gebied, en de omvang van het zonnepark kleiner is dan 10.000 m² en de maatwerkmethode is toegepast onder begeleiding van een onafhankelijke, of een bij de gemeente werkzame deskundige op het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur;
 - aansluitend aan het bestaand stedelijk gebied indien het zonnepark ruimtelijk ondergeschikt is aan het aangrenzende bestaand stedelijk gebied, en de omvang van het zonnepark groter is dan

- 10.000 m² en de maatwerkmethode is toegepast onder begeleiding van een bij de provincie werkzame deskundige op het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur;
- binnen een bouwvlak in het buitengebied en/of daaraan aansluitend, mits het zonnepark zich ruimtelijk manifesteert als een hecht geheel met het bouwvlak en daar qua maatvoering ondergeschikt aan is, en de maatwerkmethode is toegepast onder begeleiding van een bij de provincie werkzame deskundige op het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur;
 - op een voormalig slibdepot, op een bedrijfsterrein ten behoeve van gaswinning en gastransport, of op een gesloten stortplaats als de maatwerkmethode is toegepast onder begeleiding van een bij de provincie werkzame deskundige op het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur;
 - op door Gedeputeerde Staten, op basis van een gemeentelijke gebiedsvisie zonne-energie aangewezen locaties en de maatwerkmethode is toegepast onder begeleiding van een bij de provincie werkzame deskundige op het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur;
- 3 aan de omvang, situering, en inrichting van het zonnepark als bedoeld in het tweede lid, dient een inrichtingsplan ten grondslag te liggen, waarbij in ieder geval rekening is gehouden met achtereenvolgens:
- de historisch gegroeide landschapsstructuur;
 - de afstand tot andere ruimtelijke elementen;
 - een evenwichtige ordening en in de omgeving passende maatvoering en vormgeving van de voorzieningen voor de opwekking van zonne-energie;
- 4 het bestemmingsplan biedt inzicht in de mogelijkheid voor omwonenden om te participeren in de ontwikkeling en opbrengst van het zonnepark;
- 5 het tweede lid is niet van toepassing voor zover het bestemmingsplan betrekking heeft op het op kaart 6 aangegeven 'NNN-beheergebieden', 'NNN-natuurgebieden', 'NNN-beheer aanpassingsgebied', 'NNN-natuur aanpassingsgebied', het 'Zoekgebied robuuste verbindingszone' of de 'bos- en natuurgebieden buiten het Natuurnetwerk Nederland'.

De installatie bevindt zich in het buitengebied, aangrenzend aan het bouwvlak. Hierdoor wordt de installatie visueel beschouwd als hecht geheel met het bestaande bouwvlak. Het planvoornemen is bovendien qua maatvoering ondergeschikt aan het bestaande bouwvlak. Daarnaast bevindt de voorgenomen planontwikkeling zich niet in een Natuur Netwerk Nederland (NNN)gebied. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op 1,5 km afstand (zie afbeelding 3.1). Een aandachtspunt is dat er een inrichtingsplan ten grondslag dient te liggen aan de plaatsing van de zonne-installatie. Daarnaast dient de maatwerkmethode toegepast te zijn onder begeleiding van een bij de provincie werkzame deskundige op het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur.

Afbeelding 3.1 Gebied met NNN-aanduiding (groen) in de omgeving van het plangebied (roze locatiemarkering)

Windturbines

Deze bepalingen regelen de beoogde concentratie van windturbines in windturbineparken. Buiten de aangewezen concentratiegebieden, testveld onderzoeksturbines, testveld prototype offshore turbines en zoekgebied vervanging windturbines, is de plaatsing van windturbines met een ashoogte van 15 m of meer vanwege de negatieve gevolgen voor het landschap niet toegestaan. Omdat de voorgenomen windturbine een hoogte heeft van maximaal 15 m valt deze onder artikel 2.41.1. Nieuwe windturbines:

- 1 een bestemmingsplan voorziet niet in de plaatsing van nieuwe windturbines anders dan mogelijk is op grond van de artikelen 2.41.3, 2.41.4, 2.41.6, 2.41.8, en 2.41.9;
- 2 in afwijking van het eerste lid kan een bestemmingsplan voorzien in de plaatsing van windturbines met een ashoogte van maximaal 15 m als dat bestemmingsplan betrekking heeft op:
 - het bestaand stedelijk gebied;
 - het buitengebied voor zover het betreft:
 - een op de verbeelding aangewezen agrarisch bouwperceel;
 - een zone van 25 m rond de bestaande agrarische bebouwing zolang niet is voldaan aan artikel 2.6, tweede lid;
 - een al dan niet op de verbeelding aangewezen niet-agrarisch bouwperceel.

Het plangebied ligt in de volgende relevante aangewezen gebieden:

- buitengebied: deze aangewezen grond bevat geen bestemmingen die voorzien in een nieuwe stedelijke ontwikkeling;
- nieuwe windturbine is toegestaan: een bestemmingsplan kan voorzien in de plaatsing van windturbines met een ashoogte van maximaal 15 m als dat bestemmingsplan betrekking heeft op het buitengebied voor zover het een op de verbeelding aangewezen agrarisch bouwperceel betreft, al dan niet op de verbeelding aangewezen niet-agrarisch bouwperceel. Het planvoornemen voldoet aan deze vereisten, zie afbeelding 1.5 en paragraaf 2.2;
- overige aangewezen gebieden zijn niet relevant.

Leefgebied weidevogels

- 1 een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een op kaart 6 aangegeven 'leefgebied weidevogels' en dat voorziet in een nieuwe grootschalige ruimtelijke ontwikkeling biedt inzicht in de maatregelen die nodig zijn om de mogelijke schade aan de waarde van het leefgebied voor weidevogels te voorkomen en restschade elders te compenseren als die ontwikkeling in significante mate afbreuk kan doen aan de waarden van het leefgebied voor weidevogels door aantasting van de landschappelijke openheid, of door versterking van vogels en aantasting van het areaal;
- 2 het eerste lid is niet van toepassing op normaal agrarisch gebruik.

Het planvoornemen wordt niet getypeerd als zijnde 'grootschalige ruimtelijke ontwikkeling'. Door de voorgenomen ontwikkeling, aangrenzend aan bestaande bebouwing en nabij stedelijk gebied, wordt geen significante afbreuk aan de waarden van het leefgebied voor weidevogels verwacht met de aanleg van de kleinschalige zonne-installatie en de windturbine. Op het aspect natuur zal nader worden ingegaan in paragraaf 4.6.

Buitengebied

De provincie stelt voorwaarden aan de inpassing van nieuwe ontwikkelingen in het buitengebied. Bestemmings- en omgevingsplannen die voorzien in een wijziging van functies of van de regels voor het gebruik van grond moeten onder anderen inzicht bieden in de ontwikkelingsgeschiedenis van het gebied, de bestaande stedenbouwkundige, cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten en de inpassing van het plan in de directe en wijdere omgeving. Binnen het planvoornemen wordt geen nieuw bestemmingsplan en/of omgevingsplan opgesteld. Ten behoeve van de afwijking van het bestemmingsplan wordt voor de voorgenomen ontwikkeling echter wel onderbouwd hoe rekening gehouden is met landschappelijke en stedenbouwkundige inpassing van het planvoornemen in het buitengebied. De landschappelijke inpassing wordt in paragraaf 4.1 nader beschreven.

Beschermd gebied C

De provincie heeft voor verschillende deelgebieden omgevingswaarden vastgesteld ten aanzien van de veiligheid van regionale waterkeringen, die zijn gedefinieerd als de gemiddelde overschrijdingskans per jaar van de hoogste waterstand waarop de regionale waterkeringen berekend moeten zijn. Ter plaatse van het plangebied bedraagt deze omgevingswaarde 1:100. De bepalingen die zijn opgenomen ten aanzien van deze gebieden zijn bedoeld als instructieregels voor waterschappen. De bepalingen leggen geen beperkingen op ten aanzien van het planvoornemen.

Buitengebied geur

De provincie heeft in de Omgevingsverordening bepalingen opgenomen ten aanzien van geurhinderniveaus bij geurgevoelige gebouwen in het buitengebied. Dit in de vorm van omgevingswaarden voor geur veroorzaakt door milieubelastende activiteiten, niet zijnde agrarische activiteiten. Het voornemen ligt in een gebied met GES-score 3. Het planvoornemen heeft echter geen geuruitstoot als effect. Daarnaast is het planvoornemen zelf geen geurgevoelig object.

Veiligheidszone 2 en 4

De provincie heeft in het kader van externe veiligheid instructieregels opgenomen voor bestemmings- of omgevingsplannen. Deze regels hebben betrekking op veiligheidsniveaus in zeer kwetsbare gebouwen, kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare gebouwen. In de directe nabijheid van het voornemen bevinden zich geen kwetsbare objecten in het kader van externe veiligheid. Daarnaast zijn de zonne-installatie en de windturbine zelf geen (beperkt) kwetsbare objecten. Op dit thema wordt nader ingegaan in paragraaf 4.11.

Conclusie

Het planvoornemen is in lijn met de regels zoals deze zijn vastgelegd in de Omgevingsverordening van de provincie Groningen. Het planvoornemen is niet gelegen binnen een NNN-gebied. Daarnaast is de locatie van het planvoornemen direct aangrenzend aan- en binnen het bouwvlak, waardoor de installatie visueel in eenheid met de rest van de bebouwing wordt gelezen. Op de landschappelijke inpassing wordt nader ingegaan in paragraaf 4.1 van deze ruimtelijke onderbouwing. Het planvoornemen ligt weliswaar binnen een leefgebied voor weidevogels. Echter is een significante aantasting van dit leefgebied niet aan de orde, wat verder onderbouwd zal worden in paragraaf 4.6. Het planvoornemen ligt ten slotte niet binnen een provinciaal milieubeschermings- of stiltegebied. Er kan geconcludeerd worden dat de voorgenomen plaatsing van de kleine windturbine en de zonne-installatie niet strijdig is met het provinciale omgevingsbeleid.

3.4 Regionaal beleid

3.4.1 Regionale Energiestrategie 1.0 (regio Groningen)

Het plangebied valt binnen de RES-regio Groningen. De RES 1.0 Groningen is de energiestrategie van de Groninger gemeenten, de waterschappen Noorderzijlvest en Hunze en Aa's en de provincie Groningen, in samenwerking met verschillende stakeholders. In deze RES wordt beschreven dat vanaf 2030 via zonne- en windparken jaarlijks tenminste 5,7 TWh aan duurzame elektriciteit zal worden opgewekt binnen de RES-regio. Naast de meer grootschalige opwek door zonne- en windparken wordt ook de ambitie voor grootschalige, gecoördineerde opwek door middel van zon-op-dak uitgesproken. Kleinschalige windturbines komen ook aan bod onder kleine initiatieven en vaak in combinatie met lokaal eigendom. De kleinschalige windturbine maakt dus deel uit van de regionale energie strategie.

In het document wordt echter geconcludeerd dat er nog geen instrumenten voor gemeenten bestaan om concreet sturing te geven aan de wens om meer grootschalige zon-op-dak systemen (systemen groter dan 15 kWp) te realiseren. Daarom ondersteunt de RES 1.0 Groningen het principe van de zonneladder waarbij per locatie eerst wordt gekeken of zon-op-dak een realistische optie is, waarna vervolgens andere mogelijkheden worden geanalyseerd. Ten slotte onderschrijft de RES 1.0 Groningen het belang van participatie (zowel proces- als financieel) en lokaal eigendom, zoals opgenomen in het Klimaatakkoord.

Conclusie

Gelet op de uitgangspunten uit de RES kan worden geconcludeerd dat de ontwikkeling past binnen de door de regio opgestelde energiestrategie. De kleine windturbine valt onder lokaal eigendom en is ruimtelijk inpasbaar. Het principe van de zonneladder is binnen het voorgenomen plan gehanteerd (zie paragraaf 3.2.3). Door de rieten daken op de aanwezige bebouwing was zon-op-dak in deze situatie niet mogelijk, waardoor naar een alternatief is gezocht. De voorgenomen locatie van de zonne-installatie sluit hierbij zoveel mogelijk aan bij de bestaande bebouwing. Daarnaast is sprake van lokaal eigendom van de opwek van duurzame energie, wat binnen de RES 1.0 wordt gestimuleerd.

3.5 Gemeentelijk beleid

3.5.1 Omgevingsvisie Westerkwartier 2040

De Omgevingsvisie Westerkwartier (d.d. 16 februari 2022) bevat het toekomstbeeld van en voor de gemeente Westerkwartier. In de visie worden de ambities voor 2040 beschreven. De gemeente Westerkwartier beschrijft in deze visie 4 integrale ambities:

- 1 verbonden met de omgeving, verbonden met elkaar;
- 2 een toekomstbestendig Westerkwartier voor jong en oud;
- 3 een bedrijvig en innovatief Westerkwartier in een sterke regio;
- 4 een gastvrije, aantrekkelijke niet-stedelijke woongemeente.

De tweede ambitie, een toekomstbestendig Westerkwartier voor jong en oud, gaat in op het thema duurzaamheid. Het centrale doel binnen deze ambitie is: *'we willen een duurzaam Westerkwartier doorgeven aan de generaties na ons'*. Hierbij worden natuuraspecten, transformatie van de landbouw, een circulaire waterketen en het stimuleren van beweging genoemd als maatregelen. Daarnaast is een belangrijke maatregel het ontwikkelen van opwek van duurzame energie. Hierbij wordt grootschalige energie-opwek door wind- of zonneparken niet overal toegestaan. Daarentegen ondersteunt de gemeente wel lokale initiatieven rond verduurzaming. De gemeente schrijft in haar visie hierover: *'we zien in een aantal dorpen en gebieden goede ideeën en initiatieven ontstaan en daar zijn we blij mee. Wij denken graag mee. We vinden het belangrijk dat initiatieven passen in de waarden van het gebied en zijn besproken met het dorp/de omwonenden'*.

Conclusie

De voorgenomen ontwikkeling omvat een lokaal initiatief omtrent verduurzaming, dat bijdraagt aan de doelen zoals omschreven in de Omgevingsvisie Westerkwartier 2040. De ontwikkeling is dan ook niet in strijd met deze gemeentelijke visie.

3.5.2 Duurzaamheidsbeleid 2020 - 2025 en Visie Hernieuwbare Elektriciteit

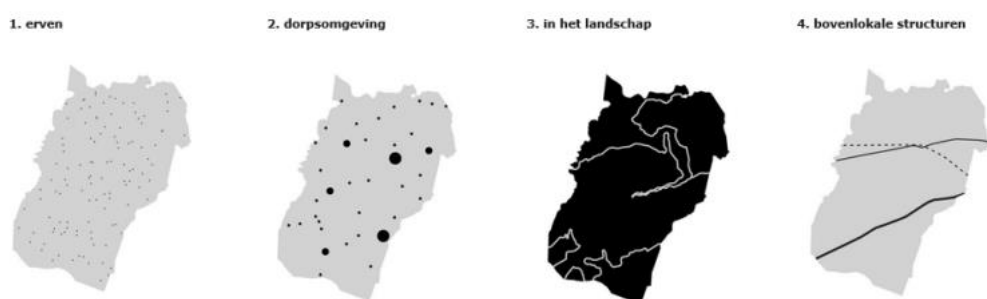
In het Duurzaamheidsbeleid 2020-2025 van de gemeente Westerkwartier (d.d. juli 2020) wordt omschreven dat duurzaamheid 1 van de belangrijkste speerpunten van de gemeente is. Door de omvang van de opgave heeft de gemeente beleid ontwikkeld met een langere horizon dan normaal, tot 2030 en 2050. De gezamenlijke duurzaamheidsdoelstelling, die centraal staat in dit beleid, is om tot 50 % minder CO₂ uitstoot in 2030 te komen en vervolgens CO₂-neutraal te zijn vanaf 2050. De 3 zuilen omvatten de thema's:

- toekomstbestendige woonsituatie;
- klimaatvriendelijke leefomgeving;
- circulaire economie.

Hierbij is het tweede thema het meest relevant in relatie tot de voorgenomen planontwikkeling, omdat het hier gaat om hernieuwbare energiebronnen en energie-innovaties. De gemeente beschrijft dat het principe 'schaal-bij-schaal' wordt gehanteerd: per ruimtelijke schaalniveau is aangegeven tot welke omvang een zonne- of windinitiatief wenselijk is.

In april 2020 heeft de gemeenteraad de Visie Hernieuwbare Elektriciteit voor de gemeente Westerkwartier vastgesteld. Ten aanzien van kleinschalige duurzame energie-initiatieven stimuleert en faciliteert de gemeente zonnevelden die naar aard en schaalbaarheid inpasbaar zijn in het landschap. De gemeente zegt ook kleine windmolens op boerenerven en bedrijfsterreinen te willen faciliteren. Met betrekking tot zonne-energie wordt onderscheid gemaakt tussen: zon op daken en zon op grond. Zon op grond kan op of nabij infrastructuur, op landbouwgrond, op natuurgronden of andere locaties in het landschap. Hierbij wordt gezocht naar de juiste schaal bij schaal verhouding. Hierbij hanteert de gemeente de schaalniveaus die uitgewerkt zijn in de RES-verkenning, uitgevoerd door Libau (zie afbeelding 3.2). De eerste 2 schaalniveaus, erven en dorpsomgeving, bieden mogelijkheden voor kleinschalige ontwikkelingen. Op erven wordt de realisatie van kleinschalige duurzame energie-initiatieven mogelijk gemaakt, onder de voorwaarde dat deze worden gerealiseerd op een ondergeschikte plek aan het zij- of achtererf. Daarnaast is in dorpsomgevingen de plaatsing van een grotere dorpsmolen en/of een zonneveld op dorpsniveau mogelijk. De voorgenomen planlocatie is gelegen op een erf, aan de rand van het dorp Zuidhorn. De plaatsing van de zonne-installatie en de windturbine is daarom in lijn met de uitgangspunten uit de Visie Hernieuwbare Elektriciteit.

Afbeelding 3.2 De schaalniveaus uit het 'schaal-bij-schaal' principe van de gemeente Westerkwartier (bron: gemeente Westerkwartier)

Daarnaast beschrijft de gemeente dat bedrijven en agrariërs een belangrijke rol spelen in de groeiende opwek van elektriciteit. Hierbij wordt gerefereerd aan zonnepanelen en kleinschalige windmolens nabij agrarische bedrijven en aan dorpsinitiatieven. De gemeente vervult een faciliterende en stimulerende rol om initiatieven verder te helpen.

Conclusie

Het planvoornemen past binnen het Duurzaamheidsbeleid 2020 - 2025 en de Visie Hernieuwbare Elektriciteit van de gemeente Westerkwartier. Het planvoornemen betreft een kleinschalig project direct grenzend aan een erf, op een ondergeschikte plek en in lijn met de bestaande bebouwing. De opgewekte energie komt ten behoeve van het energieverbruik op dit erf en de installaties zijn van ondergeschikte omvang ten opzichte van het bestaande bouwvlak. Het 'schaal-bij-schaal' principe wordt dan ook gevolgd. Daarnaast omvat het planvoornemen een initiatief voor de opwek van duurzame energie op bedrijfsniveau. Dit wordt gestimuleerd in het duurzaamheidsbeleid van de gemeente Westerkwartier.

OMGEVINGSEFFECTEN EN MILIEUEFFECTEN

4.1 Landschappelijke inpasbaarheid

Bij de inpassing van de kleinschalige zonne-installatie en de windturbine is het centrale uitgangspunt dat het bestaande landschap wordt gerespecteerd en dat de installaties vanaf de voornaamste zichtlijnen als ruimtelijk geheel met het bestaande bouwvlak worden gelezen. De inpassing wordt zo verknoot met de bebouwing.

Landschapskenmerken omgeving

Uit de gebiedsbiografie van de provincie Groningen blijkt dat het plangebied zich kenmerkt als een open laagveengebied. Een belangrijke zichtbare landschapsstructuur is de opstreckende strokenverkaveling van de middeleeuwse agrarische veenontginningen. Vanwege de ligging van het plangebied in het dorp Brilt en nabij Zuidhorn is ook de schaal en het karakter van de historisch gegroeide dorpsstructuur relevant. Een kernkwaliteit is de verwevenheid van de wegdorpen met het houtsingellandschap. Binnen de langgerekte veendorpen, zoals Brilt, is de ruimtebeleving en de connectie tussen het dorp en het landschap van belang. Doordat het voornemen direct aangrenzend is aan het bestaande bouwvlak en de zonnepanelen daarbovenop verhuld worden door de omringende groene grondwal met een talud van slechts 11 % wordt geen afbreuk gedaan aan de openheid van het laagveengebied. Het voornemen heeft een relatief beperkt ruimtebeslag binnen 1 kavel en tast daardoor de bestaande (stroken)verkavelingsstructuur niet aan. De uitlijning van de zonne-installatie met de rechte landschapslijnen doet geen afbreuk aan de kenmerkende landschapsstructuur. Door de directe aansluiting op het bestaande bouwvlak wordt het landschap niet onevenredig onderbroken, en blijft de bestaande bebouwing in contact staan met het omliggende houtsingellandschap.

Inpassing zonne-installatie

In afbeelding 4.1, 4.2 en 4.3 zijn indicaties weergegeven van de locatie van de zonne-installatie, gezien vanaf de belangrijkste zichtpunten.

Afbeelding 4.1 Indicatie van de locatie van de zonne-installatie, gezien vanaf de Hoendiep Oostzijde (noordoosten)

Doordat de installatie direct grenst aan het bouwperceel wordt deze vanaf dit zichtpunt gezien als onderdeel van het bouwvlak. De zonnepanelen zullen niet zichtbaar zijn vanaf de straatkant doordat de begroeide grondwal dezelfde hoogte heeft als de panelen. De aanwezigheid van de groenstructuur versterkt deze eenheid en zorgt ervoor dat de zonne-installatie niet zichtbaar is vanaf de Hoendiep Oostzijde.

Afbeelding 4.2 Indicatie van de locatie van de zonne-installatie, gezien vanaf de kruising Fanerweg - Hoendiep Oostzijde (zuidoosten)

Gezien vanaf de kruising Fanerweg-Hoendiep Oostzijde is de zonne-installatie beperkt zichtbaar door de uitlijning met de bestaande erfstructuur en de aanwezige begroeiing.

Afbeelding 4.3 Indicatie van de locatie van de zonne-installatie, gezien vanaf de Fanerweg (zuiden)

Ten zuiden van het plangebied ligt de Fanerweg (provinciale weg). Door de aanwezige groenstructuur en de aanleg van de grondwal langs deze weg is het planvoornemen beperkt zichtbaar vanaf dit zichtpunt.

Inpassing kleine windturbine

De kleine windmolens van E.A.Z. Wind meten een masthoogte van 15 m en een maximale tiphoogte van 22 m en dragen bij aan de duurzame transitie op bedrijfsschaalniveau. De E.A.Z.-windturbine heeft een eenvoudig uiterlijk met een lichtgroene mast, die bestaat uit drie dikwandige buissecties met verschillende diameters van hoge sterkte staal. Meest opvallend aan de molen zijn de 3 houten rotorbladen en de houten staart. Anders dan bij de grote windturbines past de molen goed bij de schaal van een boerenerf en de bebouwing, zoals stallen, schuren of silo's. De beperkte hoogte draagt in algemene zin ook bij aan weinig zichthinder.¹ De aanwezige landschapsstructuur, zoals verkaveling en de grens tussen land en water, blijft leesbaar wanneer een kleine windturbine wordt geplaatst. De openheid van het gebied wordt minimaal beïnvloed. De locatie van de windturbine is uitgelijnd met de nok van de kapschuur op 15 m van de hoek van de schuur. De panelen zijn dan ook uitgelijnd met de noordgevel en niet met de rand van het dak in verband met zichtbaarheid. Voor de locatie van de windturbine is ook rekening gehouden met de zichtbaarheid vanuit het perspectief van de burens aan de overkant van het water. Daarom is gekozen om deze in het midden uit te lijnen zodat het dak zoveel mogelijk van het zicht onttrekt.

Afbeelding 4.4 Ter illustratie: E.A.Z.-13.2 op achtererf van een agrarische bouwkaavel (bron: eigen bewerking)

¹ Bron: Dorp Stad en Land, adviseurs ruimtelijke kwaliteit, document locatie- en plaatsingsonderzoek E.A.Z. 13.2 windmolens.

Afbeelding 4.5 Ligging en uitlijning planvoornemen (bron: eigen opmaak)

Conclusie

Er is stedenbouwkundig gezien geen onevenredige aantasting van het straat en bebouwingsbeeld. De grondwal rond de zonnepanelen is in overleg met zowel de welstandcommissie als van de stedenbouwkundige van de gemeente Westerkwartier opgesteld. De zonne-installatie tast de landschappelijke waarden die in het grootschalige, open landschap van de polder kenmerkend zijn daardoor niet onevenredig aan. De zonne-installatie staat op een logische, ondergeschikte plek direct grenzend aan het achtererf. Door de aanleg van een groene grondwal is de installatie vrijwel niet zichtbaar vanaf de voornaamste zichtpunten vanaf de weg. Het aspect landschap vormt hierdoor geen belemmering voor het planvoornemen. De windturbine tast de landschappelijke waarden die in het grootschalige, open landschap van het buitengebied kenmerkend zijn niet aan. De windturbine is goed inpasbaar in het landschap en is reeds positief beoordeeld door de gemeentelijke welstandscommissie middels een plaatsingsadvies.

4.2 Milieueffectrapportage

Het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) is een algemene maatregel van bestuur (AMvB). Het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) is essentieel om te kunnen bepalen of bij de voorbereiding van een plan of een besluit een m.e.r.-(beoordelings)procedure moet worden doorlopen. Dat de m.e.r.-plicht voor een belangrijk deel is geregeld in het Besluit m.e.r. volgt uit artikel 7.2 Wm. Het Besluit m.e.r. bestaat uit een hoofddeel en 4 bijlagen.

De 4 bijlagen staan aangeduid als de onderdelen A, B, C en D:

- onderdeel A bevat de omschrijving van diverse begrippen die in het Besluit m.e.r. genoemd worden;
- onderdeel B is reeds vervallen;
- onderdeel C bevat activiteiten, plannen en besluiten waarvoor het doorlopen van een m.e.r. verplicht is;
- onderdeel D bevat activiteiten, plannen en besluiten waarvoor het maken van een m.e.r.-beoordeling verplicht is.

In onderdeel A van de bijlage bij het Besluit m.e.r. is een aantal definities opgenomen van termen die worden gebruikt bij de omschrijving van activiteiten en gevallen in de kolommen 1 en 2 van de onderdelen C en D van het Besluit m.e.r. Onderdelen C en D bestaan elk uit 5 kolommen:

- nummer van de categorie;
- kolom 1: activiteiten;
- kolom 2: gevallen;
- kolom 3: plannen;
- kolom 4: besluiten.

Conclusie

De voorgenomen activiteit staat niet in kolom 1: activiteiten van onderdeel C. De voorgenomen activiteit staat ook niet in kolom 1: activiteiten van onderdeel D. Hieruit volgt dat het project niet m.e.r.-(beoordelings)plichtig is.

4.3 Verkeer en parkeren

In de aanlegfase is sprake van werkzaamheden van beperkte omvang en met beperkt materiaal. Het bestaande wegennet op en rondom het bedrijf functioneert voldoende voor deze verkeersafwikkeling. Door de plaatsing van de zonne-installatie en de windturbine is in de gebruiksfase geen sprake van een verkeersaantrekkende werking. De installaties en de omvormer zijn goed bereikbaar via de Fanerweg (N980), de Hoendiep Westzijde (gemeentelijke weg) en het erf van de initiatiefnemer. Hulpdiensten kunnen de installatie en de omvormer daarom goed bereiken.

Conclusie

Het onderdeel verkeer en parkeren vormt geen belemmering voor de totstandkoming van het plan.

4.4 Geluidshinder

Voor geluidshinder van inrichtingen zijn de algemene regels van het Activiteitenbesluit van toepassing. Op grond van de Wet geluidshinder geldt rond wegen met een maximumsnelheid hoger dan 30 km/uur, spoorwegen en inrichtingen die 'in belangrijke mate geluidhinder veroorzaken', een geluidzone. Bij ontwikkeling van nieuwe geluidsgevoelige objecten binnen deze geluidzones moet akoestisch onderzoek worden uitgevoerd om aan te tonen dat de ontwikkeling voldoet aan de voorkeursgrenswaarden die in de wet zijn vastgelegd. De zonne-installatie is geen geluidgevoelig object, hierdoor hoeft geen onderzoek in het kader van de Wet geluidshinder te worden uitgevoerd. Ook een onderzoek in het kader van het Activiteitenbesluit (Wet milieubeheer) is niet nodig. De zonne-installatie veroorzaakt geen relevante geluidbelasting. De windturbine is wel een object dat geluid produceert. Een akoestisch onderzoek ten opzichte van het dichtstbijzijnde, maatgevende geluidsgevoelig object wordt later aangeleverd. De resultaten van dit akoestisch onderzoek zullen worden verwerkt in deze ruimtelijke onderbouwing.

Conclusie

Het aspect geluid vormt naar verwachting geen beperking voor het voorgenomen plan. Een akoestisch rapport wordt later aangeleverd en verwerkt in deze ruimtelijke onderbouwing.

4.5 Luchtkwaliteit

De zonne-installatie en de windturbine zijn emissievrij. Daarnaast leidt de aanlegfase niet tot een significante toename in het aantal verkeersbewegingen. De installaties leiden in de gebruiksfase niet tot negatieve effecten op de luchtkwaliteit. Het onderdeel luchtkwaliteit is hiermee in lijn met de voorwaarden van artikel 5.16, lid 1 Wet milieubeheer.

Conclusie

De plaatsing van de zonne-installatie en de windturbine voldoen aan de geldende grenswaarden voor luchtkwaliteit uit de Wet milieubeheer.

4.6 Natuur

De Wet natuurbescherming (Wnb) ziet toe op het behoud en de versterking van de biodiversiteit. De bescherming van natuur is geregeld via gebiedsbescherming en soortenbescherming. De Wnb vormt het geldend wettelijk kader.

Toetsing aan de Wnb

Het beschermen, ontwikkelen en beheren van natuurgebieden is niet altijd genoeg om de verscheidenheid aan planten- en diersoorten in stand te houden. Bovendien komen veel soorten ook buiten natuurgebieden voor. De Wnb vervangt sinds 1 januari 2017 3 wetten:

- de Natuurbeschermingswet 1998;
- de Boswet;
- de Flora- en Faunawet.

Het doel van de Wnb is drieledig:

- 1 bescherming van de biodiversiteit in Nederland;
- 2 decentralisatie van verantwoordelijkheden;
- 3 vereenvoudiging van regels.

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen Ecologische Hoofdstructuur genoemd, is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid.

Soortenbescherming

Artikelen 3.1 tot en met 3.11 van de Wnb regelen de bescherming van soorten. De bescherming is opgedeeld in 5 categorieën met soorten:

- 1 vogels met jaarrond beschermde nesten;
- 2 overige vogels;
- 3 soorten van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I);
- 4 overige soorten die op nationaal niveau beschermd zijn en waarvoor provinciaal geen vrijstelling geldt;
- 5 overige soorten die op nationaal niveau beschermd zijn, maar waarvoor provinciaal wel een vrijstelling geldt.

Van belang is om na te gaan in hoeverre sprake is, of kan zijn, van 1 of meerdere van de bovengenoemde 'verboden activiteiten'. Een ecologische effectenbeoordeling is uitgevoerd (zie bijlage II). Hiervoor heeft een ecooloog op 1 april 2022 een bezoek gebracht aan het plangebied. In dit onderzoek worden zowel de ecologische effecten van de plaatsing van de windmolen, als de plaatsing van de zonne-installatie beoordeeld. In het ecologisch onderzoek wordt benoemd dat de zonne-installatie en windturbine geplaatst worden op een perceel met een soortenarme, grazige vegetatie. Er is hierdoor geen sprake van geschikte standplaatsvereisten voor beschermde plantensoorten. Ter plaatse van de locatie is geen geschikt leefgebied aanwezig voor roofvogels, uilen, zwaluwen en/of vleermuizen. Er is dan ook geen sprake van structurele vlieg- of foerageerbewegingen van dergelijke soorten in het plangebied. Geconcludeerd wordt dat de kans op aanvaring met de windturbine voor alle vogelsoorten en vleermuizen niet voorzienbaar is. Van het

opzettelijk doden van vogels en vleermuizen, in de zin van artikel 3.1 en 3.5 Wet natuurbescherming, is dan ook geen sprake. Daarnaast wordt in het ecologisch onderzoek geconcludeerd dat geen oppervlaktewater aanwezig is dat geschikt is als leefgebied voor niet-vrijgestelde beschermde soorten vissen, amfibieën of reptielen zoals ringslang. Er staan ten slotte geen bomen of gebouwen op de zonnepalen- en turbinelocatie waarin verblijfplaatsen van bijvoorbeeld eekhoorn, boommarter of steenmarter aanwezig kunnen zijn. De voorgenomen ontwikkeling is dan ook niet in strijd met de bepalingen ten aanzien van soortenbescherming uit de Wet natuurbescherming.

Weidevogelleefgebieden

Het plangebied ligt daarnaast in een gebied met aanduiding 'Leefgebied Weidevogels', zoals aangewezen in de Omgevingsverordening provincie Groningen. De Omgevingsverordening zegt hierover: *'een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een op kaart 6 aangegeven 'leefgebied weidevogels' en dat voorziet in een nieuwe grootschalige ruimtelijke ontwikkeling, biedt inzicht in de maatregelen die nodig zijn om de mogelijke schade aan de waarde van het leefgebied voor weidevogels te voorkomen en restschade elders te compenseren als die ontwikkeling in significante mate afbreuk kan doen aan de waarden van het leefgebied voor weidevogels door aantasting van de landschappelijke openheid, of door verstoring van vogels en aantasting van het areaal.'*

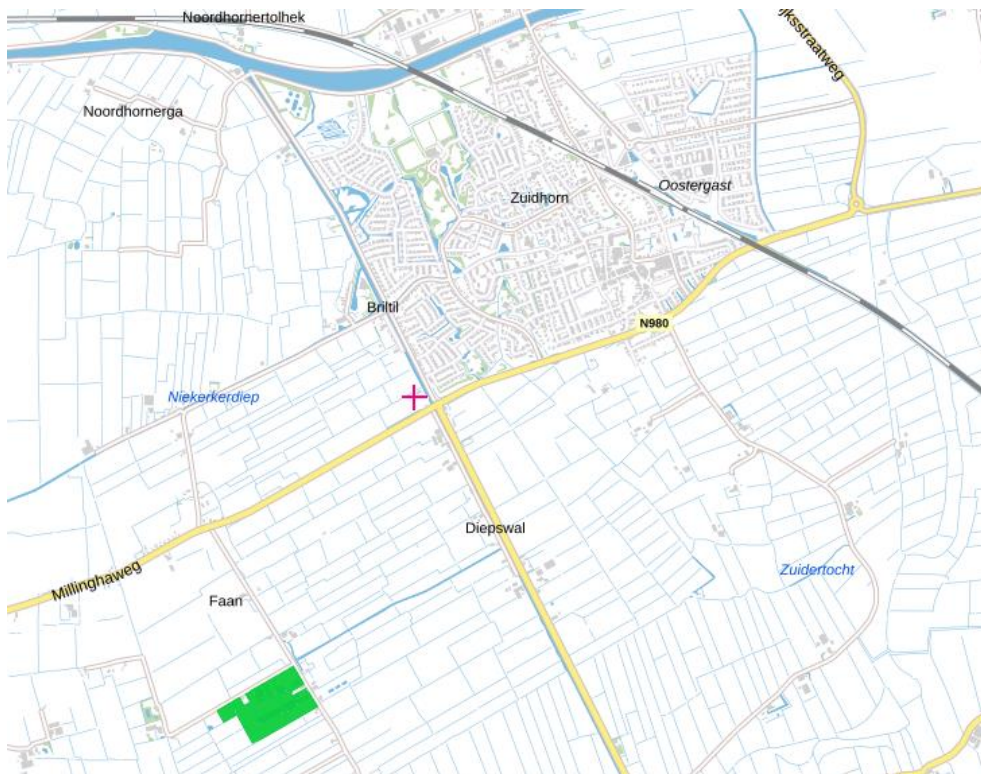
Het ecologisch onderzoek (zie bijlage II) heeft de effecten van de plaatsing van de zonne-installatie en de windturbine op het leefgebied van weidevogels beoordeeld. Als gevolg van het plaatsen van de windturbine en de zonnepanelen neemt het areaal weidevogelleefgebied af. Echter is er ter plaatse van de zonnepanelenlocatie weinig geschikt weidevogelleefgebied aanwezig vanwege de ligging op zeer korte afstand van het erf. Weidevogels houden veelal een afstand van enkele honderden meters van dergelijke erven aan in verband met optische verstoring en mogelijke aanwezigheid van predatoren zoals kleine marterachtigen die op dergelijke erven kunnen leven. De turbine komt op de rand van het erf te staan. Zo dicht op het erf zullen geen weidevogels broeden en ook in een straal van circa 200 m rondom de turbinelocatie broeden geen weidevogels, waardoor hier geen structurele vliegbewegingen van weidevogels zullen plaatsvinden. De kans op aanvaring van weidevogels met de kleine windturbine is derhalve nihil. Van een voorzienbare sterfte van weidevogels door de kleine windturbine is geen sprake. Van het opzettelijk doden van weidevogels in de zin van artikel 3.1 Wet natuurbescherming is geen sprake.

Tijdens het veldbezoek dat heeft plaatsgevonden tijdens het broedseizoen van weidevogels is in de wijdere omgeving gekeken naar aanwezigheid van nestindicerend gedrag van weidevogels. Er zijn geen weidevogels waargenomen binnen een straal van 200 m rondom de voorgenomen locatie van de zonne-installatie. Ook in de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna) zijn geen recente waarnemingen (< 10 jaar) van territoria aanwezig van weidevogels. Het plaatsen van de zonne-installatie vormt daartoe geen significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het aangewezen weidevogelleefgebied. Daarnaast is geen sprake van verlies aan geschikt broedbiotoop. Om verstoring door bijvoorbeeld geluid of trillingen voor weidevogels te voorkomen, zal tijdens de planning en uitvoering van de werkzaamheden te allen tijde rekening gehouden worden met het broedseizoen. Verstoring van broedgevallen (in gebruik zijnde nesten) van vogels dient te worden voorkomen.

Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden betreffen een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/43/EEG) en de gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Deze gebieden worden in Nederland op grond van de Wnb beschermd. Het NNN, voorheen ook wel Ecologische Hoofdstructuur genoemd, is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Onderstaande afbeelding geeft de ligging van NNN-gebieden in de omgeving van het projectgebied weer. De NNN-gebieden zijn aangegeven met een groene arcering en de voorgenomen ontwikkellocatie met een roze locatiemarkering. Op afbeelding 4.7 is te zien dat de planlocatie buiten NNN-gebied valt, op een afstand van 1,5 km. Van een aantasting van het NNN is geen sprake. De planontwikkeling heeft dan ook geen negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland.

Afbeelding 4.7 NNN-gebieden (groen) in de omgeving van het voorgenomen plangebied (roze locatiemarkering)

Afbeelding 4.8 toont de Natura 2000-gebieden in de omgeving van het projectgebied. De projectlocatie is op afbeelding 4.8 aangegeven middels een grijze stip en het Natura 2000-gebied is aangegeven met een groene arcering. Op meer dan 5 km afstand van het projectgebied ligt het Natura 2000-gebied Leekstermeergebied. In de aanlegfase is sprake van werkzaamheden met beperkt materiaal. Gezien de aard van de geplande werkzaamheden en de afstand tot het Natura 2000-gebied, zullen geen negatieve externe effecten (bijvoorbeeld geluid, visuele verstoring en ruimtebeslag) optreden in de aanlegfase. De ecologische beoordeling concludeert daarnaast dat, gelet op de aard van de voorgenomen activiteiten en de afstand van het plangebied ten opzichte van het Natura 2000-gebied Leekstermeergebied, negatieve effecten op kwalificerende broedvogels en niet-broedvogels in het Leekstermeergebied op voorhand met zekerheid kunnen worden uitgesloten. In de gebruiksfase is tevens geen sprake van negatieve effecten.

Afbeelding 4.8 Natura 2000-gebieden (groen) in de omgeving van het plangebied (grijze stip)

Op 1 juli 2021 is de wet Stikstofreductie en Natuurverbetering in werking getreden. Onderdeel van deze wet is de vrijstelling voor bouw-, sloop- en eenmalige aanlegactiviteiten, in het kort de bouwvrijstelling. Dit betekent in het vergunningstraject, dat voor het aspect stikstof alleen nog de neerslag (depositie) in de gebruiksfase een rol speelt. De zonne-installatie en de windturbine zorgen niet voor stikstofemissie tijdens de gebruiksfase. Daarnaast is door de komst van de windturbine in de gebruiksfase geen sprake van een verkeersaantrekkende werking. Voor de bouwfase geldt dus een vrijstelling, waardoor hier geen stikstofdepositieonderzoek uitgevoerd hoeft te worden. De ontwikkeling heeft geen significant negatieve effecten op een Natura 2000-gebied.

Conclusie

Bij het plaatsen van de zonnepanelen en de kleine windturbine is geen sprake van een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het aangewezen weidevogelleefgebied waarin de zonnepanelen en windturbine liggen. Tevens is er geen sprake van verlies aan geschikt broedbiotoop. De voorgenomen plaatsing van de zonnepanelen en kleine windturbine op het erf van het aan de Hoendiep Westzijde 38 te Brilt is derhalve niet in strijd met de bepalingen uit de provinciale ruimtelijke verordening van de provincie Groningen ten aanzien van weidevogel- en akkervogelleefgebied. De andere aspecten van natuur vormen ook geen belemmering voor het planvoornemen.

4.7 Waterhuishouding

De digitale watertoets is doorlopen, zie bijlage I bij dit document. Bij dit plan treedt alleen een functieverandering op en is de toename in verharding beperkt. In de nabijheid van de locatie van de voorgenomen planontwikkeling is voldoende bergingscapaciteit om deze zeer beperkte toename op te vangen. Er is daarom geen sprake van direct waterschapsbelang in het kader van de voorgenomen ontwikkeling. Uit de digitale watertoets blijkt dat overleg met het waterschap niet nodig is.

Conclusie

Het planvoornemen leidt tot een beperkte toename van het verhard oppervlak. Daarom is er geen sprake van een significante verandering in de waterberging, waterregulatie of waterafvoer. Het waterschapsbelang is niet in het geding.

4.8 Bodem

Bij het ruimtelijk planproces gaat het om de vraag of het huidige of toekomstige gebruik van de bodem afgestemd kan worden op de aanwezige bodemkwaliteit. De bodemkwaliteit moet geschikt zijn voor de beoogde functie. Het bodemsaneringsbeleid is verder uitgewerkt in de Wet bodembescherming (Wbb), het Besluit Uniforme Saneringen (BUS), de Circulaire Bodemsanering en het Besluit bodemkwaliteit.

Voor het plaatsen van de zonne-installatie zelf en de windturbine wordt geen grond verplaatst. De grond die wordt uitgegraven, wordt na plaatsen van de installatie weer teruggebracht. Voor tijdelijke uitname van grond stelt het Besluit bodemkwaliteit in artikel 36, derde lid, dat wanneer grond niet wordt bewerkt en op dezelfde plaats onder dezelfde condities opnieuw en in dezelfde toepassing wordt teruggebracht, dit toegestaan is zonder kwaliteitsbepaling (artikel 38 en 40), toetsing aan de functie (onder andere artikel 59) en melding (artikel 42). Overige bepalingen van het Besluit bodemkwaliteit, en andere wetgeving zoals de Wbb, Arbo-regelgeving, Wet ruimtelijke ordening en Waterwet blijven bij tijdelijke uitname onverminderd van kracht. Denk hierbij aan:

- functionaliteit (artikel 5 Bbk):
 - dat wil zeggen dat sprake moet zijn van een nuttige toepassing, geen grotere hoeveelheid wordt toegepast dan volgens gangbare maatstaven nodig is voor het functioneren van de toepassing en dat de toepassing volgens gangbare maatstaven nodig is op de plaats waar deze plaatsvindt, of onder de omstandigheden waarin deze plaatsvindt;
- zorgplicht bodem (artikel 13 Wbb) en zorgplicht oppervlaktewater (artikel 7 Bbk). Het is bijvoorbeeld niet toegestaan om asbesthoudende grond terug te plaatsen indien bij ontgraving asbest is geconstateerd.

Bij tijdelijke uitname kan grond of baggerspecie worden getransporteerd. Als dit binnen de grenzen van een werk gebeurt (geen transport over de openbare weg) is het niet nodig dat hierbij schriftelijke bescheiden aanwezig zijn. Als het transport naar een tijdelijke opslag buiten de grenzen van het werk plaatsvindt, is de aanwezigheid van schriftelijke bescheiden wel noodzakelijk. Een oorspronkelijk toegepaste bouwstof, ontgraven grond of baggerspecie wordt veelal als een afvalstof gezien. In dat geval moet het transport zijn vergezeld van een begeleidingsbrief. Om zekerheidshalve meer te weten te komen over de bodemkwaliteit, is topotijdreis.nl geraadpleegd. De locatie is vanaf 1935 herkenbaar op historisch kaartmateriaal, zie afbeelding 4.9. Op dat moment is sprake van (agrarisch) grasland met 1 gebouw. Vanaf 1961 is uitbreiding van de bebouwing zichtbaar in de directe nabijheid van de planlocatie. Daarnaast heeft in de loop der jaren herverkaveling plaatsgevonden in de nabijheid van de planlocatie. Het perceel heeft altijd een agrarische functie gehad, in combinatie met een woonfunctie. Het is aannemelijk dat, gelet op het historische gebruik van de gronden, geen sprake is van bodemverontreiniging.

Afbeelding 4.9 Het plangebied in 1935 en 1961 (zie blauwe cirkel voor globale locatie windturbine) (bron: topotijdreis.nl)

Ook is het bodemloket geraadpleegd. Afbeelding 4.10 geeft een uitsnede weer van het bodemloket. Op het perceel waar de zonne-installatie en de windturbine worden geplaatst is geen aanleiding om voorafgaand aan de werkzaamheden onderzoek uit te voeren in het kader van bodemverontreiniging.

Afbeelding 4.10 Uitsnede plangebied bodemloket - blauwe cirkel vormt globale locatie van planontwikkeling (bron: bodemloket.nl)

Voor de grondwal wordt geen grond uitgenomen, maar wordt nieuwe grond van elders aangevoerd. Deze grond is niet verontreinigd en vormt geen gevaar voor de bodem. Tijdens de uitvoeringswerkzaamheden zal hier een melding Besluit bodemkwaliteit (Bbk) van worden gedaan om aan de wettelijke eisen te voldoen.

Conclusie

Het onderdeel bodem is in lijn met de geldende wet- en regelgeving. Voor de grondwal wordt schone grond toegepast conform het Bbk. Tijdens de uitvoeringswerkzaamheden wordt een melding gedaan. Het aspect bodem vormt geen belemmering voor de totstandkoming van het plan.

4.9 Ontploffbare Oorlogsresten

Gezien vanaf het maaiveld vinden slechts tot beperkte diepte grondroerende werkzaamheden plaats. Het aspect Ontploffbare Oorlogsresten is daarmee niet relevant voor onderhavig plan.

Conclusie

Het aspect Ontploffbare Oorlogsresten vormt geen belemmering voor onderhavig plan.

4.10 Cultuurhistorie en archeologie

Cultuurhistorie

Het plangebied wordt in de bestemmingsplannen niet aangeduid met een bijzondere cultuurhistorische waarde. Op de provinciale cultuurhistorische waardenkaart van de provincie Groningen wordt het plangebied aangeduid met landschapstype 'wegdorpenlandschap op laagveen'. Ter plaatse van het plangebied is geen sprake van een aanvullende cultuurhistorische- of aardkundige gebiedsaanduiding of beschermingscategorie. Het meest dichtstbijzijnde Rijksmonument (de Hervormde Kerk te Zuidhorn) bevindt zich op meer dan een kilometer van de voorgenomen locatie van het plangebied. Het meest dichtstbijzijnde gemeentelijke monument (De Opstal te Zuidhorn) bevindt zich tevens op meer dan een kilometer van het plangebied. Vanwege deze afstand doet de voorgenomen planontwikkeling geen afbreuk aan de waarden van deze monumenten.

Archeologie

Ten aanzien van het aspect archeologie is het bestemmingsplan 'Buitengebied Zuidhorn' (vastgesteld op 24 mei 2012 door de toenmalige gemeente Zuidhorn) geraadpleegd. Op 27 maart 2019 is daarnaast door de gemeenteraad van Westerkwartier de herziening 'Buitengebied Zuidhorn (herziening)' vastgesteld. Beide plannen zijn geraadpleegd. Het plangebied bevindt zich in een gebied met dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 5'. Er geldt een verplichting tot het uitvoeren van archeologisch (voor)onderzoek indien de bouwactiviteiten betrekking hebben op grondroerende werkzaamheden over een oppervlakte groter dan 1.000 m². Het plangebied van de voorgenomen ontwikkeling overschrijdt deze oppervlaktegrens niet (want deze bedragen circa 250 m² en 30 m²). Hierdoor is geen aanvullend archeologisch onderzoek nodig voorafgaand aan de werkzaamheden. Indien tijdens de werkzaamheden onverhoopt archeologische resten worden aangetroffen zullen passende maatregelen worden getroffen.

Conclusie

Het planvoornemen leidt niet tot aantasting van monumenten of archeologische waarden. Het aspect archeologie en cultuurhistorie vormt geen belemmering voor het planvoornemen.

4.11 Externe veiligheid

Het doel van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) is om mensen te beschermen die zich mogelijk in de nabijheid bevinden van (een bedrijf met) gevaarlijke stoffen. Bij een omgevingsvergunning milieu of een ruimtelijk besluit rond zo'n bedrijf moet het bevoegd gezag rekening houden met veiligheidsafstanden ter bescherming van individuen (plaatsgebonden risico) en groepen

personen (groepsrisico). In de bijbehorende Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi) zijn bepaling en toepassing van de veiligheidsnormen verder uitgewerkt. Voor zogenaamde 'categoriale inrichtingen' geeft de Revi tabellen met vaste veiligheidsafstanden. Het plaatsgebonden risico is de kans per jaar dat een persoon dodelijk wordt getroffen door een ongeval, indien hij of zij zich permanent en onbeschermd op een bepaalde plaats bevindt. Het groepsrisico is de kans per jaar dat in 1 keer een groep van een bepaalde grootte dodelijk slachtoffer wordt van een ongeval met gevaarlijke stoffen.

Het transport, de opslag en productie van gevaarlijke stoffen brengen risico's met zich mee door de mogelijkheid dat bij een ongeval gevaarlijke lading vrij kan komen. De discipline externe veiligheid houdt zich bezig met de hieraan verbonden risico's voor mensen die zich in de nabijheid van gevaarlijke stoffen bevinden. Externe veiligheid maakt onderscheid tussen risicobronnen en risico-ontvangers. De zonne-installatie wordt niet gezien als risicobron of kwetsbaar object.

De kleine windturbine als risicobron

De kleine windturbine wordt geplaatst op eigen terrein, niet in openbaar gebied. Wieken zouden bijvoorbeeld van de windturbine kunnen vallen en hierdoor een risico kunnen vormen voor de omgeving. De windturbine wordt geplaatst tegen de rand van het achtererf in een zone waar geen structurele aanwezigheid van personen is. Risico op ongevallen die door de windturbine veroorzaakt zouden kunnen worden is hierdoor verwaarloosbaar klein. De risicokaart is geraadpleegd, hierop is af te lezen dat de windturbine niet gesitueerd wordt binnen een bestaande veiligheidsbuffer of in de directe nabijheid van een kwetsbaar object. De plaatsing van de windturbine wordt zelf tevens niet gekarakteriseerd als een (beperkt) kwetsbaar object.

Conclusie

Het planvoornemen leidt niet tot een verandering van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico en is in lijn met de geldende regelgeving voor externe veiligheid, te weten het Bevi en het Revi. Ook wordt de plaatsing van een windturbine niet gekarakteriseerd als een (beperkt) kwetsbaar object, zodat nader onderzoek naar externe veiligheid niet nodig is. De zonne-installatie wordt ten slotte ook niet gezien als risicobron of kwetsbaar object.

4.12 Bedrijven en milieuzonering

De externe veiligheid gaat over het beheersen van risico's. Daarbij gaat het om risico's die worden veroorzaakt door risicovolle inrichtingen, het transport van gevaarlijke stoffen over de weg en door buisleidingen. De zonne-installatie is geen kwetsbaar of beperkt kwetsbaar object in de zin van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (er zijn geen personen aanwezig). Uit het oogpunt van externe veiligheid zijn dan ook geen belemmeringen aan de orde. Bedrijven kunnen niet zomaar naast een gevoelige functie, zoals een woning, gerealiseerd worden. Ook andersom moet zorgvuldig gemotiveerd worden dat een nieuwe woning bij bestaande bedrijven gerealiseerd kan worden. Zonering, afstand houden, is een belangrijk middel om te voorkomen dat er hinder ontstaat. Ook zorgt dit ervoor dat de bestaande bedrijven niet onevenredig in hun belangen worden geschaad. De windturbine is een onderdeel van de bedrijfsvoering van het agrarisch bedrijf. Het meest dichtstbijzijnde gelegen andere agrarisch bedrijf ligt op circa 80 m afstand van het plangebied. Deze afstand is dermate groot dat bestaande rechten van ondernemers niet wordt geschaad.

Conclusie

Vanuit het oogpunt van bedrijven en milieuzonering is geen sprake van belemmeringen voor het voorgenomen plan

4.13 Kabels en leidingen

Bij grondzetting door graven in de grond zal er een KLIC (Kabels en Leidingen Informatie Centrum) melding gedaan moeten worden of in de toekomst bij het Kadaster met de nieuwe grondroerdersregeling. Leidinggegevens kunnen worden opgevraagd via een oriënterende KLIC-melding of bij de leidingexploitant.

Indien niet bekend is of er leidingen op een specifieke locatie aanwezig zijn, kan de gemeente contact opnemen met de VROM-Inspectie in de regio. Die heeft een voorlopig bestand met data over buisleidingen en zij kan indicatief nagaan of er buisleidingen door een betreffende gemeente lopen, wie de leidingexploitant is en welke stof er doorheen gaat.

Conclusie

Er zijn geen planologisch relevante kabels en leidingen bekend binnen de invloedssfeer van de zonne-installatie en de windturbine. Voorafgaand aan mechanische graafwerkzaamheden zal een KLIC-melding wordt uitgevoerd.

5

UITVOERBAARHEID

5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

5.1.1 Verklaring van geen bedenkingen

Op grond van artikel 2.27 van de Wabo wijst het Besluit omgevingsrecht of een bijzondere wet categorieën van gevallen aan, waarvoor geldt dat een omgevingsvergunning niet wordt verleend dan nadat een daarbij aangewezen bestuursorgaan heeft verklaard dat het daartegen geen bedenkingen heeft. Burgemeester en wethouders mogen een omgevingsvergunning - nu de aanvraag betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wabo waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3, van de Wabo wordt afgeweken van het bestemmingsplan - pas verlenen nadat de gemeenteraad heeft verklaard daartegen geen bedenkingen te hebben (artikel 6.5, eerste lid van het Bor).

In artikel 6.5, derde lid van het Bor is geregeld dat de gemeenteraad categorieën van gevallen kan aanwijzen waarvoor een verklaring van geen bedenkingen niet is vereist. De gemeenteraad heeft een lijst met categorieën vastgesteld waarvoor geen verklaring van geen bedenkingen van de gemeenteraad is vereist. Het onderhavige plan valt binnen de op de lijst opgenomen categorie 'activiteiten buiten de bebouwde kom' onder 'activiteiten voor bouwwerken, geen gebouw zijnde'. Er is daarom geen verklaring van geen bedenkingen nodig van de gemeenteraad voor het onderhavige plan.

5.1.2 Vooroverleg

Het bevoegd gezag is op grond van artikel 6.18 Bor, verplicht tijdens de voorbereiding van een omgevingsvergunning die wordt verleend met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3 Wabo, overleg te plegen met de gebruikelijke overlegpartners in het kader van de ruimtelijke ordening, waaronder het waterschap en de provincie.

5.1.3 Zienswijzen en participatie

Op de vergunningsaanvraag is de uitgebreide voorbereidingsprocedure (artikel 3.10 van de Wet algemene bepalingen Omgevingsrecht) van toepassing. De omgevingsvergunning planologisch afwijken wordt ingediend bij het college van burgemeester en wethouders (hierna: het college). Het college publiceert de ontvangst van de aanvraag. De omgevingsvergunning kent een proceduuretijd van 6 maanden, waarna het college de omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan kan vaststellen. De omgevingsvergunning ligt gedurende een periode van 6 weken ter inzage. De vergunning wordt bekend gemaakt in de Staatscourant en de gebruikelijke lokale media. Gedurende de terinzagelegging kan eenieder een zienswijze over het ontwerpbesluit naar voren brengen bij de gemeente. De gemeente reageert op de zienswijzen in een reactienota. Voorafgaand aan de vergunningsaanvraag heeft participatie met omwonenden plaatsgevonden.

5.1.4 Economische uitvoerbaarheid

De initiatiefnemer plaatst de zonne-installatie en windturbine voor eigen rekening en risico en heeft hiervoor een sluitende begroting opgesteld. Het plan is daardoor economisch uitvoerbaar.

Bijlage(n)

BIJLAGE: VERGUNNINGENCHECK DIGITALE WATERTOETS HOENDIEP WESTZIJDE 38 TE BRILTIL

Digitale Watertoets

Resultaat van de check gedaan op 16-03-2022

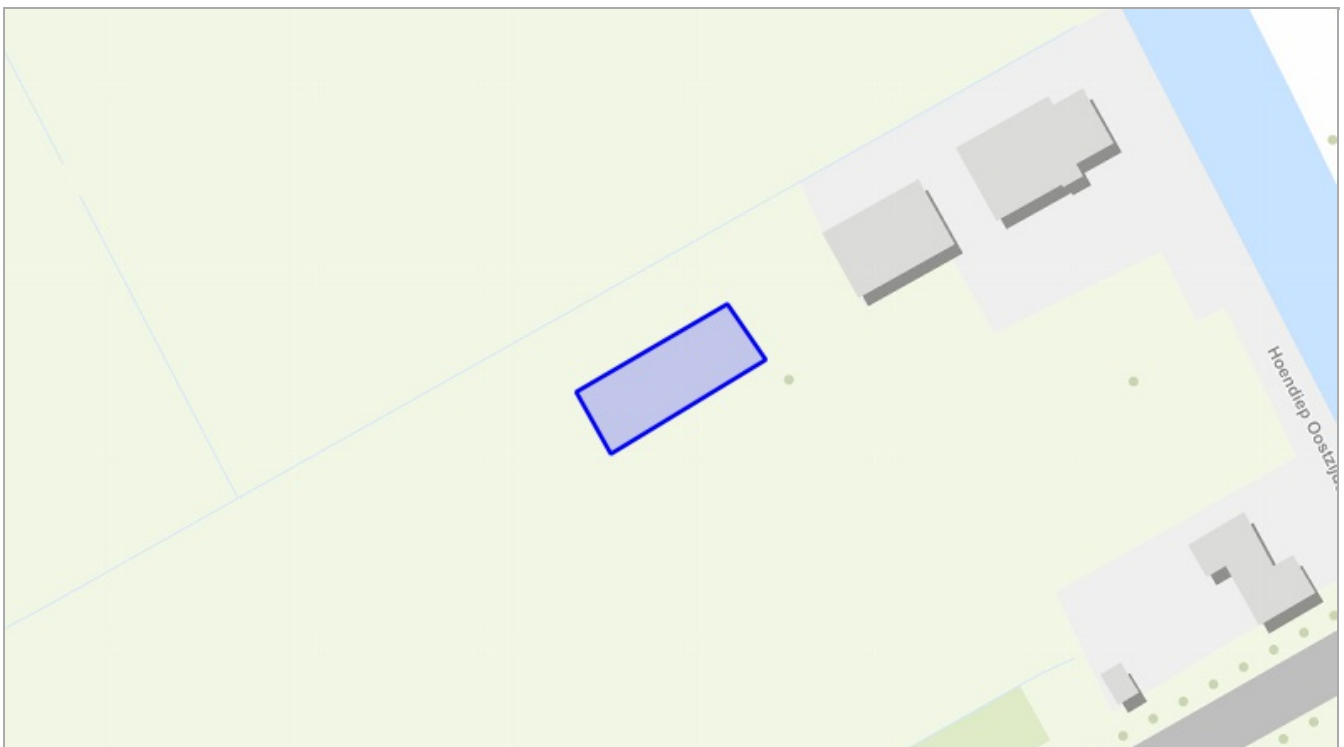
Digitale watertoets

De watertoets helpt u om aan de hand van de locatie van uw ruimtelijke plan en een aantal vragen te toetsen of u de belangen van het Waterschap raakt. Indien dit het geval is krijgt u tekst en uitleg over het vervolg proces.

VOOR DE ACTIVITEIT DIGITALE WATERTOETS IS OP BASIS VAN DE GEGEVEN ANTWOORDEN NODIG:

1. Geen belang procedure

OP BASIS VAN ONDERSTAANDE LOCATIE

Digitale Watertoets

VRAGEN EN ANTWOORDEN UIT DE CHECK

1. Gaat het om een ruimtelijk plan dat uitsluitend een functiewijziging betreft?
 - ja
2. Wordt er oppervlaktewater gedempt?
 - nee
3. Wordt er oppervlaktewater gegraven?
 - nee
4. Wordt er tijdelijk of permanent grondwater onttrokken?
 - nee

DETAILS

1. Geen belang procedure

Op basis van je locatie en gegeven antwoorden is er geen waterschapsbelang bij je ruimtelijke activiteit.

Wat moet ik doen?

Het Waterschap verwacht geen actie van u.

Waar moet ik op letten?

1

Achtergrondinformatie

BIJLAGE: QUICKSCAN NATUURWAARDENONDERZOEK PLAATSING ZONNEPANELEN EN KLEINE WINDTURBINE OP EEN ERF AAN DE HOENDIEP WESTZIJDE 38 TE BRILTIL

Quicksan natuurwaardenonderzoek
Aanleggen grondwal, plaatsing zonnepanelen en kleine
windturbine Hoendiep 38 Westzijde Briltl

Beoordeling van potentiële effecten op beschermde gebieden (Natura 2000, Natuurnetwerk Nederland en akker- en weidevogelgebied) en beschermde soorten in het kader van de Wet natuurbescherming

Colofon

Quickscan natuurwaardenonderzoek Aanleggen grondwal, plaatsing zonnepanelen en kleine windturbine op een erf aan de Hoendiep Westzijde 38 Briltl

Beoordeling van potentiële effecten op beschermde gebieden (Natura 2000, Natuurnetwerk Nederland en akker- en weidevogelgebied) en beschermde soorten in het kader van de Wet natuurbescherming

Uitgevoerd door:
Natuurbank Overijssel
Correspondentieadres:
Aladnaweg 18
7122 RR Aalten

i.s.m. Tuitert Natuuronderzoek

BTW-ID: NL001388212B56
E: info@natuurbankoverijssel.nl
Tel: 0543-451142 / 0614-435700

Opdrachtgever: E.A.Z. Wind

Abonnementhouder van de Nationale Databank Flora en Fauna

Projectnummer en versie: 4241 versie 1.0	Status: definitief
Locatie plangebied: Hoendiep Westzijde 38 Briltl	Rapportdatum: 15-08-2022
Auteur: [REDACTED]	Veldbezoek uitgevoerd door: [REDACTED]
Gecontroleerd door [REDACTED] d.d. 7-4-2022 & Aanpassing [REDACTED] op 15-8-2022	

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding.....	3
1.2	Doelstelling.....	4
1.3	Onderzoeksgebied.....	4
Hoofdstuk 2	Toetsingskaders.....	6
2.1	Wet natuurbescherming; Natura 2000	6
2.2	Wet natuurbescherming; Soortenbescherming.....	6
2.3	Beleid ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland	7
Hoofdstuk 3	Gebiedsbescherming.....	8
3.1	Natura 2000-gebieden	8
3.2	Natuurnetwerk Nederland	9
3.3	Akker- en weidevogelleefgebied.....	9
Hoofdstuk 4	Soortenbescherming	12
4.1	Werkwijze.....	12
4.2	Literatuur.....	12
4.3	Effecten en toetsing vogels	13
4.4	Effecten en toetsing vleermuizen	14
4.5	Effecten en toetsing overige soort(groep)en	15
Hoofdstuk 5	Conclusie	16
5.1	Wet natuurbescherming; Natura 2000	16
5.2	Wet natuurbescherming; soortenbescherming.....	16
5.3	Natuurnetwerk Nederland	16
5.4	Akkervogel- en weidevogelleefgebieden	16

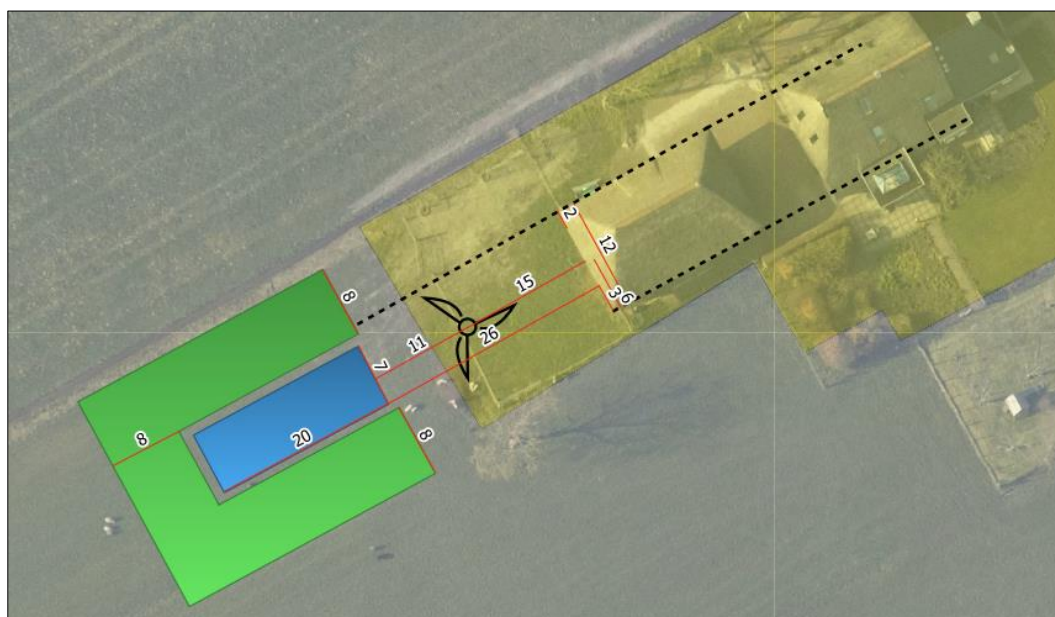
HOOFDSTUK 1

INLEIDING

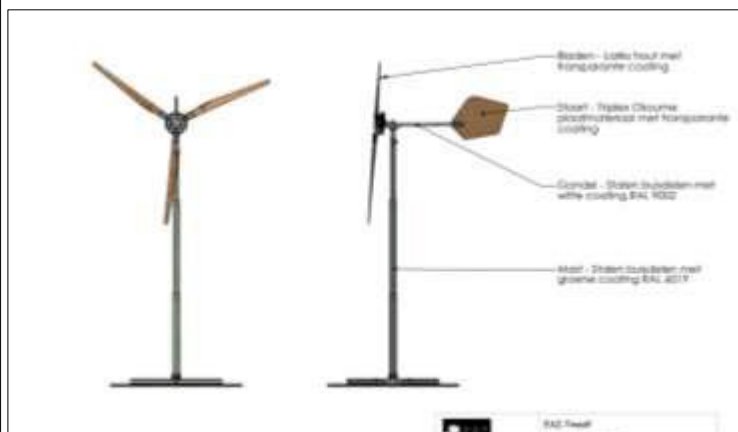
1.1 Aanleiding

Er zijn plannen om een grondwal aan te leggen (helling 11%) en een kleine windturbine en zonnepanelen te plaatsen op een erf aan de Hoendiep Westzijde 38 te Brilt. In verband met de planologische procedures die daarvoor moeten worden doorlopen, is gevraagd om een verkennend natuuronderzoek uit te voeren voor deze locatie. Voorliggende rapportage bevat deze ecologische effectbeoordeling.

De te plaatsen kleine windturbine is van het type AEZ 13.2. Deze windturbine heeft een ashoogte van 15 meter en wieken van 6,6 meter (diameter wieken bedraagt 13,2 meter). De maximale tiphoogte van de wieken van 6,6 meter (diameter wieken bedraagt 13,2 meter). De maximale tiphoogte van de wieken bedraagt 21,6 meter. De kleine windturbine wordt geplaatst op een eenvoudige plaat- of paalfundering en de aanlegwerkzaamheden nemen hooguit enkele dagen in beslag.

Figuur 1.1: Locatie van de te plaatsen windturbine (zwarte symbool), de zonnepanelen (blauw vlak) en grondwal (groen vlak).

Voorbeeldfoto kleine windturbine zoals beoogd wordt te plaatsen in het plangebied en voor- en zijaanzicht van beoogde turbine.

Voorliggend rapport beschrijft de gevolgen van het plaatsen van zonnepanelen, het plaatsen en benutten van een kleine windturbine en het aanleggen van een grondwal.

1.2 Doelstelling

De doelstelling van dit onderzoek is om duidelijkheid te verkrijgen over de vraag of door de voorgenomen plaatsing van een kleine windturbine en zonnepanelen en het aanleggen van de grondwal, verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming worden overtreden ten aanzien van beschermde soorten flora en fauna, Natura 2000-gebieden of uit de Omgevingsverordening van de provincie Groningen ten aanzien van Natuurnetwerk Nederland en akkervogel- en weidevogelleefgebied. Indien sprake is van effecten op beschermde soorten flora en fauna, dan is voor de ingreep mogelijk een ontheffing vereist op grond van de Wet natuurbescherming. Indien sprake is van significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden, dan is voor de ingreep mogelijk een vergunning vereist op grond van de Wet natuurbescherming. Aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland en van akkervogel- en weidevogelleefgebieden is alleen onder voorwaarden toegestaan binnen de ruimtelijke procedures.

1.3 Onderzoeksgebied

De windturbine wordt op de rand van het erf geplaatst, de zonnepanelen en grondwal worden ten westen van het erf op agrarisch cultuurland aangelegd. De bouwlocatie van de turbine en de locatie van de panelen en grondwal bestaat volledig uit grasland. Het agrarisch perceel bestaat uit een soortenarme grazige vegetatie en wordt intensief beheerd. Ook de turbinelocatie bestaat uit een soortenarme, grazige vegetatie en wordt vrij intensief beheerd. Er is geen opgaande begroeiing in de vorm van bomen of bosschages in het plangebied. Aangrenzend aan het plangebied ligt intensief beheerd grasland. Onderstaande foto's geven een indruk van het onderzoeksgebied en de aangrenzende gronden.

Detailfoto van de beoogde bouwplaats van de turbine en panelen.

Indruk van het onderzoeksgebied.

HOOFDSTUK 2

TOETSINGSKADERS

2.1 Wet natuurbescherming; Natura 2000

Het gebiedsbeschermingsdeel van de Wet natuurbescherming heeft als doel het beschermen van Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijngebieden) in Nederland. Projecten die significante gevolgen voor deze gebieden kunnen hebben, zijn in beginsel – zonder vergunning – niet toegestaan. Ook het vaststellen van plannen zoals een bestemmingsplan of een inpassingsplan is niet toegestaan, indien het betreffende plan significante gevolgen kan hebben voor Natura 2000-gebieden. Naast directe effecten (bijv. ruimtebeslag), dient ook gekeken te worden naar indirecte effecten als gevolg van externe werking (bijv. door geluid, licht en stikstofdepositie). De eerste stap in de toetsing is vaak een voortoets. Als significante gevolgen in de voortoets niet op voorhand met zekerheid kunnen worden uitgesloten, dan is een passende beoordeling noodzakelijk. In dat geval is voor een project een vergunning noodzakelijk op grond van artikel 2.7 Wet natuurbescherming.

2.2 Wet natuurbescherming; Soortenbescherming

In de Wet natuurbescherming is de soortenbescherming in Nederland geregeld. In de wet zijn lijsten opgenomen met beschermde soorten. In de Wet natuurbescherming worden drie verschillende beschermingsregimes gehanteerd waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld:

Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v.):

- lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
- lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben;
- lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen;
- lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5 e.v.):

- lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren;
- lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen;
- lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Andere Soorten (artikel 3.10 e.v.)

lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:

- onderdeel a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
- onderdeel b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
- onderdeel c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Ten aanzien van de andere beschermde soorten geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van LNV) de vrijheid hebben om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit ontheffingsplicht artikel 3.10 uit de Wet natuurbescherming. Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld dient bij overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wn een ontheffing te worden aangevraagd. Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor verstoring geen ontheffing nodig is, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Het is ook mogelijk om voor beide categorie soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de Wet natuurbescherming. Er is dan geen ontheffing nodig.

2.3 Beleid ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is het ruimtelijk beleid op rijks-, provinciaal, en gemeentelijk niveau vastgesteld, waarin onder andere de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN)/Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is verankerd. De EHS werd officieel geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan en is daarna opgenomen in de Nota Ruimte, welke inmiddels vervangen is door de Structuurvisie infrastructuur en ruimte (SVIR). Kaderstellende regels ten aanzien van o.a. NNN/EHS zijn opgenomen in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Bij geplande ingrepen die binnen het NNN/EHS vallen moet het belang van de natuurbescherming worden afgewogen tegen andere belangen, indien de voorgenomen ingreep negatief uitwerkt op de aanwezige natuurwaarden. De kern van de afweging vormt het 'nee, tenzij'-principe. Dit wil zeggen dat schadelijke ingrepen **niet** zijn toegestaan, **tenzij** er andere belangen zijn die de ingreep rechtvaardigen. In dat geval zijn compenserende maatregelen voorgeschreven.

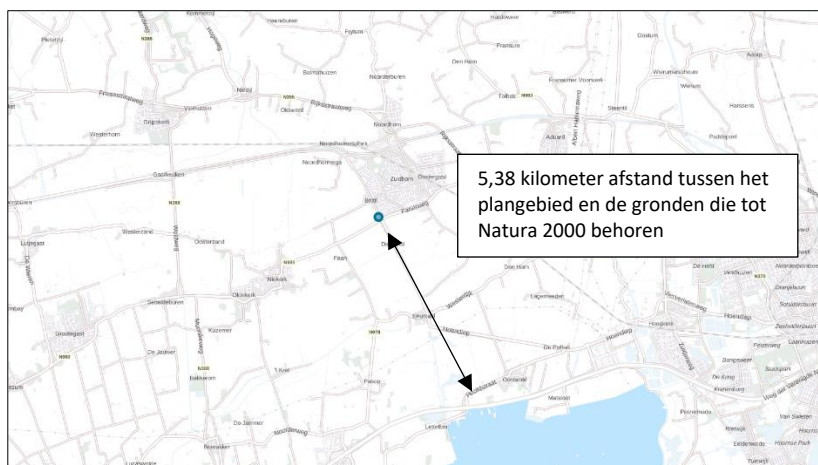
Concrete beleidsregels ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland zijn opgenomen in de vigerende provinciale ruimtelijke verordening van de provincie Groningen.

HOOFDSTUK 3

GEBIEDSBESCHERMING

3.1 Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt op minimaal 5,38 kilometer afstand van Natura 2000-gebied. Het meest nabij gelegen Natura 2000-gebied, is Leekstermeergebied. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van de Natura 2000-gebied in de omgeving van het plangebied weergegeven.

Ligging Natura 2000-gebieden ten opzichte van de ligging van het plangebied. Het plangebied wordt met de blauwe marker aangeduid. Gronden die tot Natura 2000 behoren worden met de lichtblauwe kleur aangeduid (bron: pdok.nl).

Er zijn voor het Natura 2000-gebied Leekstermeergebied doelstellingen geformuleerd voor broedvogels en niet-broedvogels. Niet voor habitattypen en habitatrichtlijnsoorten (zie tabel hieronder).

Broedvogels

Soort	Status doel	Aantal broedparen	Omvang leefgebied	Kwaliteit leefgebied	Relatieve bijdrage	Kernopgaven
A119 - Porseleinhoen	definitief	2	=	=	C	4,11,W
A122 - Kwartelkoning	definitief	5	=	=	C	4,11,W
A295 - Rietzanger	definitief	70	=	=	C	

Niet-broedvogels

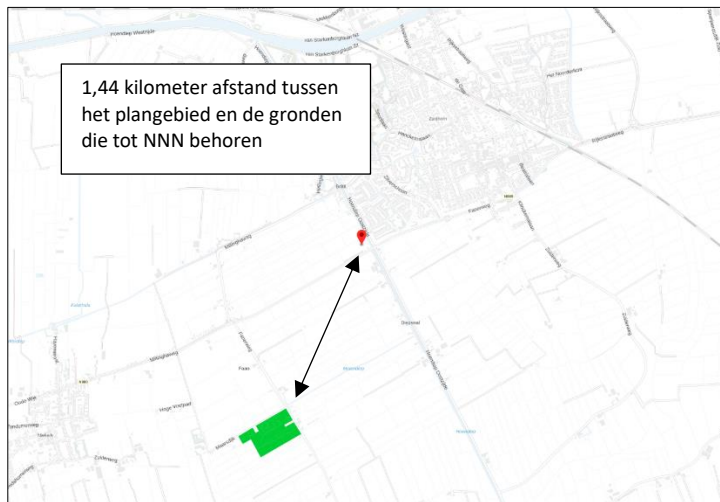
Soort	Status doel	Populatie	Populatie waarde	Instandhoudingsdoelstelling	Omvang leefgebied	Kwaliteit leefgebied	Relatieve bijdrage	Kernopgaven
A041 - Kolgans	definitief	640	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	C	
A045 - Brandgans	definitief	110	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	C	
A050 - Smient	definitief	640	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	C	4,11,W

Lijst met kwalificerende broedvogel- en niet-broedvogelsoorten voor Natura 2000-gebied Leekstermeergebied (bron: Leekstermeergebied: Doelstelling natura 2000).

Gelet op de aard van de voorgenomen activiteiten en de afstand van het plangebied het Natura 2000-gebied Leekstermeergebied kunnen negatieve effecten op kwalificerende broedvogels en niet-broedvogels in Natura 2000-gebied Leekstermeergebied op voorhand met zekerheid worden uitgesloten. Het aanvragen van een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde. Het aanvragen van een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde. Relevante stikstofeffecten tijdens de bouw kunnen op voorhand worden uitgesloten. De aanlegwerkzaamheden zijn beperkt tot hooguit enkele dagen. In een dergelijk kort tijdsbestek treedt geen zodanige accumulatie aan stikstof in omliggende Natura 2000-gebieden op dat hierdoor sprake zo kunnen zijn van een merkbare verslechtering van de kwaliteit van voor stikstof gevoelige habitats (van soorten).

3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt op minimaal 1,44 kilometer afstand van gronden die tot het Natuurnetwerk Nederland behoren. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van het Natuurnetwerk Nederland in de omgeving van het plangebied weergegeven.

Ligging van Natuurnetwerk Nederland in de omgeving van het plangebied. Het plangebied wordt met de rode marker aangeduid. Gronden die tot Natuurnetwerk Nederland behoren worden met de groene kleur op de kaart aangeduid (bron: ruimtelijkeplannen.nl).

Beschermingsregime

De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland kent geen externe werking.

Toetsing aan provinciaal beleid

Omdat het plangebied buiten het Natuurnetwerk Nederland ligt, hoeft voorgenomen initiatief niet getoetst te worden aan provinciaal beleid t.a.v. Natuurnetwerk Nederland.

3.3 Akker- en weidevogelleefgebied

Ligging t.o.v. het weidevogelleefgebied

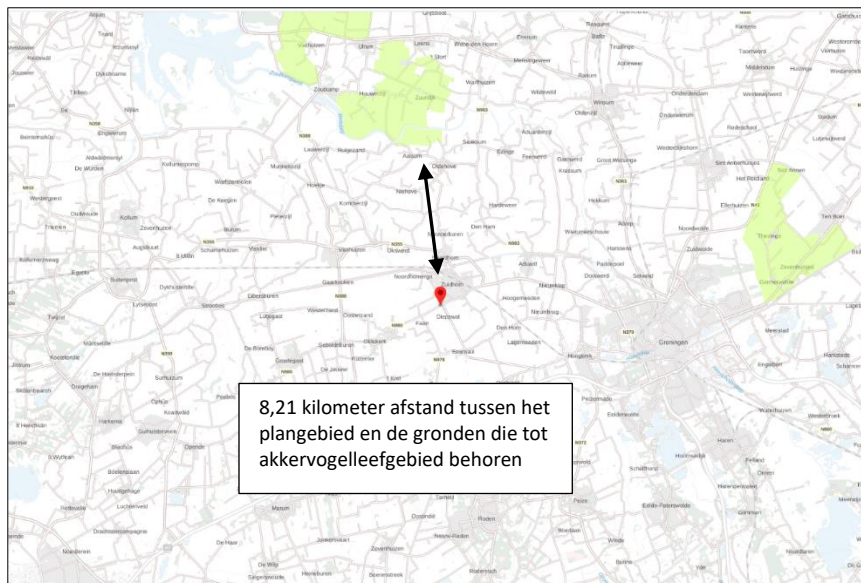
Het plangebied ligt binnen de begrenzing van gebieden die zijn aangemerkt als weidevogelleefgebied. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van het weidevogelleefgebied de omgeving van het plangebied weergegeven.

Ligging van weidevogelleefgebied (groene kleur) in de omgeving van de grondwal-, turbine- en zonnepanelen locatie. Locatie van de aan te leggen grondwal (blauwe vlak), de te plaatsen windturbine (rode stip) en de zonnepanelen (rode vlak).

Ligging t.o.v. het akkervogelleefgebied

Het plangebied ligt op minimaal 8,21 kilometer afstand van gronden die tot het akkervogelleefgebied behoren. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van het akkervogelleefgebied in de omgeving van het plangebied weergegeven.

Ligging van akkervogelleefgebied in de omgeving van het plangebied. De ligging van het plangebied wordt met de rode marker aangeduid. Gronden die tot akkervogel leefgebied behoren worden met de lichtgele kleur op de kaart aangeduid (bron: ruimtelijkeplannen.nl).

Beschermingsregime

Een omgevingsplan dat betrekking heeft op gronden binnen Leefgebieden akker- en weidevogels, stelt regels waarmee wordt voorkomen dat de actuele waarde van het gebied voor akkervogels ernstig wordt geschaad door aantasting van de landschappelijke openheid, door verstoring van vogels of door aantasting van het areaal, tenzij de schade niet voorkomen kan worden en deze elders wordt gecompenseerd¹.

Toetsing aan provinciaal beleid

Er is sprake van het aanleggen van een grondwal en het plaatsen van een windturbine en zonnepanelen binnen weidevogelleefgebied en op minimaal 8,21 kilometer afstand van akkervogelleefgebied. Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten wordt het leefgebied van akkervogels niet aangetast.

Als gevolg van het realiseren van de grondwal en het plaatsen van de windturbine en zonnepanelen neemt areaal weidevogelleefgebied af. Echter is er ter plaatse van de grondwal-, turbine- en zonnepanelenlocatie weinig geschikt weidevogelleefgebied aanwezig vanwege de ligging op zeer korte afstand van het erf. Weidevogels houden veelal een afstand van enkele honderden meters van dergelijke erven aan i.v.m. optische verstoring en mogelijke aanwezigheid van predatoren zoals kleine marterachtigen die op dergelijke erven kunnen leven. Van windturbines is bekend dat ze een versturende werking kunnen hebben op weidevogels. Weidevogels houden met hun broedterritoria veelal een afstand van enkele honderden meters aan tot grote windturbines. De maximaal bekende verstoringsafstand tot een grote windturbine bedraagt ca. 400 meter. Voor een kleine windturbine zal deze verstoringsafstand veel kleiner zijn, omdat een dergelijke kleine windturbine veel minder goed zichtbaar is voor weidevogels. Uitgegaan wordt van een maximale verstoringsafstand van 200 meter bij een kleine windturbine. Dit betreft een worstcasebenadering, in werkelijk is de verstoringsafstand van een kleine windturbine waarschijnlijk een stuk kleiner.

¹ Omgevingsverordening Groningen 2022 (technische herziening)

Tijdens het veldbezoek dat heeft plaatsgevonden tijdens het broedseizoen van weidevogels is in de wijdere omgeving gekeken naar aanwezigheid van nestindicerend gedrag van weidevogels. Er zijn geen weidevogels waargenomen binnen een straal van 200 meter rondom de grondwal-, zonnepanelen- en turbinelocatie. Ook in de NDFF zijn geen recente waarnemingen (< 10 jaar) van territoria aanwezig van weidevogels zoals grutto, kievit, scholekster, wulp en tureluur binnen een afstand van ca. 200 van de turbinelocatie (NDFF, 2022). Binnen de mogelijke verstoringsafstand is tijdens het veldbezoek geen nestindicerend gedrag van weidevogels waargenomen en in de NDFF zijn geen recente waarnemingen van territoria van weidevogels aanwezig (NDFF, 2022).

Geconcludeerd wordt dat het aanleggen van de grondwal en het plaatsen van de zonnepanelen en de kleine windturbine geen sprake is van een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het aangewezen weidevogelleefgebied waarin de grondwal, zonnepanelen en windturbine liggen. Tevens is er geen sprake van verlies aan geschikt broedbiotoop. De voorgenomen realisatie van de grondwal en plaatsing van de zonnepanelen en kleine windturbine op het erf van het aan de Hoendiep Westzijde 38 te Brittil is derhalve niet in strijd met de bepalingen uit de provinciale ruimtelijke verordening van de provincie Groningen ten aanzien van weidevogel- en akkervogelleefgebied².

² Omgevingsverordening Groningen 2022 (technische herziening)

HOOFDSTUK 4

SOORTENBESCHERMING

4.1 Werkwijze

Er is tijdens het veldbezoek gekeken naar de aanwezigheid van beschermde dieren en op basis van het veldbezoek en een expertoordeel is aan de hand van biotoopeisen van beschermde soorten en habitatkenmerken beoordeeld welke beschermde soorten er in het plangebied kunnen voorkomen. Daarbij is ook specifiek gekeken naar aanwezigheid van vleermuizen en broedvogels zoals uilen en zwaluwen in de bebouwing op het erf. Het veldonderzoek heeft een verkennend karakter en kan niet worden gezien als uitputtende soorteninventarisatie. Er zijn in de NDFF geen waarnemingen opgenomen van beschermde soorten op de turbine- en zonnepanelenlocatie.

4.2 Literatuur

Door Sweco is recent een beleidsevaluatie³ uitgevoerd naar de effecten van het plaatsen van kleine windturbines binnen agrarische en niet-agrarische bouwpercelen in het buitengebied en in stedelijk gebied in de provincie Friesland. Daarbij is ook gekeken naar effecten van kleine windturbines op beschermde fauna, met name vogels en vleermuizen die gevoelig zijn voor windturbines i.v.m. mogelijke aanvaringsrisico's. Door Sweco is een risicoanalyse gemaakt op basis van literatuur en monitoringsdata over kleine windturbines.

- *Vogels*

Uit het onderzoek blijkt dat met name de grotere vogels een relatief hoog risico op een aanvaring met de kleine windturbines hebben. De soort met het hoogste risico is de kerkuil. Ook andere uilen lopen een relatief hoog risico, evenals meeuwen, ganzen, roofvogels en enkele zangvogels. Deze soortgroepen komen overeen met de soorten die in de literatuur naar voren komen als soorten die een relatief hoog risico op een aanvaring met windturbines hebben en derhalve regelmatig als slachtoffer worden aangetroffen. Vogels met een relatief beperkte kwetsbaarheid betreffen, naast soorten die niet waarschijnlijk aanwezig zijn binnen 100 meter van een boerderij, soorten die niet frequent nabij de turbine zullen vliegen en bijvoorbeeld klein en/of wendbaar zijn. Steltlopers zijn bijvoorbeeld relatief snelle, wendbare vliegers die niet vaak in de directe nabijheid van een boerderij zullen voorkomen. Deze soorten lopen derhalve veelal een beperkt risico.

- *Vleermuizen*

Uit het onderzoek blijkt dat met name de rosse vleermuis, grootoorvleermuis en tweekleurige vleermuis een hoog risico op een aanvaring met een kleine windturbine lopen. Ook de baardvleermuis en laatvlieger lopen een relatief hoog risico. De soorten meervleermuis, watervleermuis, franjestaart, ruige dwergvleermuis en gewone dwergvleermuis lopen een relatief laag risico. Met name de vleermuizen die op grotere hoogte in de open ruimte vliegen en een relatief kleine populatie hebben zijn daarmee als kwetsbaar aangemerkt. Vleermuizen die op een relatief kleine hoogte, zoals vlak boven het wateroppervlak, vliegen en relatief algemeen zijn, zijn minder kwetsbaar. Ruige dwergvleermuizen lijken langs de mast van een windturbine omhoog richting de wieken te vliegen op zoek naar insecten. Daardoor is de gevoeligheid van deze soort relatief hoog. Gewone dwergvleermuizen komen vooral voor op een hoogte beneden de 20 meter, waardoor ook deze soort relatief gevoelig is voor aanvaringen met kleine windturbines. Zowel de ruige, als de gewone vleermuis zijn echter zeer algemeen, zodat de kwetsbaarheid van de soort als relatief laag wordt ingeschat, ondanks mogelijk frequente aanvaringen met windturbines. De als kwetsbaar aangemerkte soorten komen overeen met de soorten die in de literatuur naar voren komen als soorten die een relatief hoog risico op een aanvaring met windturbines hebben en derhalve regelmatig als slachtoffer worden aangetroffen.

Monitoring

Door Ecosensys is recent een pilotstudie (monitoringsonderzoek)⁴ uitgevoerd naar de effecten van kleine windturbines binnen agrarische en niet-agrarische bouwpercelen in het buitengebied van de provincie

³ Sweco 2019. Evaluatie beleid kleine windturbines Provincie Friesland. Rapportnr. SWNL0242800.

⁴ Jonge Poerik, B. & S. van Houten-Munten 2020. Pilot project effecten kleine windturbines op vogels en vleermuizen. Provincie Groningen.

Groningen. Met behulp van o.a. (warmtebeeld)camera's en vleermuisdetectors en aan de hand van slachtofferregistraties is gekeken naar de risico's van kleine windturbines voor vogels en vleermuizen.

- *Vogels*

Uit het monitoringsonderzoek blijkt dat verschillende vogelsoorten in de buurt van kleine windturbines kunnen voorkomen. De soorten die het meest in de risicozone van de kleine windturbines aanwezig zijn en derhalve een verhoogde kans op aanvaring hebben zijn boerenwaluw, huiswaluw, spreeuw en torenvalk. Ook uilen zoals ransuil en kerkuil lopen een verhoogd risico op aanvaring omdat ze zich binnen de risicozone van een kleine windturbine kunnen begeven. Bij slachtofferonderzoek bij kleine windturbines in Groningen zijn vrijwel geen vogelslachtoffers gevonden. Alleen een juveniele houtduif en een huiswaluw, waarvan niet met zekerheid is vast te stellen of die door de windturbines zijn gedood.

- *Vleermuizen*

Uit het monitoringsonderzoek blijkt dat verschillende vleermuissoorten in de buurt van kleine windturbines kunnen voorkomen. De soorten die het meest in de risicozone van de kleine windturbines aanwezig zijn en derhalve een verhoogde kans op aanvaring hebben zijn de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Uit observaties met warmtebeeldcamera's zijn echter geen aanvaringen van vleermuizen met de windturbines vastgesteld en er zijn ook geen slachtoffers gevonden tijdens het slachtofferonderzoek. Vastgesteld is dat vleermuizen een hoge mate van ontwijkingsgedrag vertonen voor de kleine windturbines. Op plekken waar een verhoogde vleermuisactiviteit kan worden verwacht zoals in de buurt van vliegroutes of begroeiing die gebruikt wordt als foerageergebied kunnen slachtoffers echter niet worden uitgesloten.

4.3 Effecten en toetsing vogels

Ten aanzien aanvaringsrisico's blijkt uit de risicobeoordeling van Sweco dat met name grotere vogels die binnen een straal van ca. 100 meter van het erf broeden een verhoogd aanvaringsrisico lopen met kleine windturbines. De grondwal, zonnepanelen en de windturbine komen op een locatie waar op voorhand geen structurele vliegbewegingen van kwetsbare vogels zoals uilen (o.a. kerkuil, ransuil, steenuil) en roofvogels (o.a. torenvalk, boomvalk en buizerd) hoeven te worden verwacht. Op de grondwal-, zonnepanelen- en turbinelocatie staan geen bomen of gebouwen waarin vogels kunnen broeden. In de bebouwing op het erf broeden geen uilen zoals kerkuil of steenuilen of torenvalken. De bebouwing op het erf is voor vogels niet toegankelijk en niet geschikt om een nestplaats in te bezetten. Op het erf hangt ook geen torenvalk- of uilenkast. Van aantasting van nesten van gebouw- of boombewonende vogels tijdens de aanlegfase is derhalve geen sprake.

In het plangebied en in de directe omgeving zijn geen waarnemingen van roofvogels of uilen bekend (NDFF, 2022). Omdat er geen grotere residente vogels op het erf zelf verblijven en ter plaatse van de grondwal-, turbine- en zonnepanelenlocatie ook geen geschikt leefgebied aanwezig is voor roofvogels en uilen, is geen sprake van structurele vlieg- of foerageerbewegingen van dergelijke vogels in het plangebied. De kans op aanvaring van dergelijke vogels met de kleine windturbine is derhalve nihil. Van een voorzienbare sterfte van roofvogels en uilen door de kleine windturbine is geen sprake. Van het opzettelijk doden van uilen of roofvogels in de zin van artikel 3.1 Wet natuurbescherming is geen sprake.

Aan de buitenzijde van een houten schuur op het erf is een oud huiswaluw nest vastgesteld. Echter is er geen geschikt foerageergebied op de grondwal-, zonnepanelen- en turbinelocatie aanwezig waardoor er geen structurele vlieg- of foerageerbewegingen in het plangebied voor huiswaluw verwacht worden. Er zijn geen roepende of zingende huismussen gehoord, wat kan duiden op aanwezigheid van broedende huismussen op het erf. Voor overige vogelsoorten geldt eveneens dat geen structurele vliegbewegingen over de grondwal-, zonnepanelen- en turbinelocatie op het erf verwacht worden, waardoor de kans op aanvaring met de windturbine als verwaarloosbaar geldt. Van het opzettelijk doden van overige vogelsoorten in de zin van artikel 3.1 Wet natuurbescherming is geen sprake.

Oud nest huiswaluw tegen buitenzijde houten schuur.

Geconcludeerd wordt dat de kans op aanvaring met de windturbine voor alle vogelsoorten niet voorzienbaar is. Nu er geen sprake is van structurele vliegbewegingen ter plaatse van de turbinelocatie en aanvaringsslachtoffers onder vogels niet voorzienbaar is, is van het opzettelijk doden van vogels in de zin van artikel 3.1 Wet natuurbescherming geen sprake. Nader veldonderzoek of het aanvragen van een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

4.4 Effecten en toetsing vleermuizen

Ten aanzien van vleermuizen geldt dat de kans op aanvaringsslachtoffers groot is wanneer er structurele vliegbewegingen op de turbinelocatie plaatsvinden. Dit kan zijn bij aanwezigheid van kraamverblijfplaatsen op korte afstand van de turbine. Er kunnen dan in korte tijd veel uitvliegende dieren passeren. Ook wanneer de turbine in of op korte afstand van lijnvormige landschapselementen staat die als vliegroute gebruikt worden kunnen in korte tijd veel dieren passeren. Wanneer er veel opgaande begroeiing rondom de turbinelocatie aanwezig is, kan sprake zijn van essentieel foerageergebied waar één of meerdere vleermuizen structureel foerageren. Tot slot kan sprake zijn van een verhoogd aanvaringsrisico op trekroutes van trekkende vleermuissoorten, zoals bijv. de ruige dwergvleermuis.

De kleine windturbine staat aan de rand van het erf waar op voorhand geen structurele vliegbewegingen van vleermuizen verwacht hoeven te worden. De turbine wordt aan de rand van het erf op intensief beheerd grasland en wordt niet geplaatst in beplanting. De beplanting die er op het moment van plaatsing op het erf staat, staat circa 30 meter ten noorden van de turbinelocatie. Op de locatie van de zonnepanelen groeit ook geen beplanting en ook dit vormt geen geschikt foerageergebied vleermuizen.

De bebouwing op het erf worden niet als potentiële verblijfplaats van vleermuizen beschouwd. De bebouwing beschikt weliswaar deels over gemetselde buitengevels maar niet over een luchtspouw. Verder zijn er op het erf geen potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen waargenomen, zoals een holle ruimte achter een boeiboord, windveer, loodslab, vensterluik, zonnewering of gevelbetimmering aangetroffen. Er zijn geen holenbomen op het erf aanwezig. Het erf is niet via een opgaande lijnvormige structuur, zoals een houtsingel, verbonden met andere opgaande elementen zoals een bos of moerasgebied.

Geconcludeerd wordt dat vanwege het ontbreken van geschikt foerageergebied en doorgaande lijnvormige begroeiing, op of in de directe omgeving van het erf waar de grondwal, zonnepanelen en windturbine komt, geen structurele vliegbewegingen van vleermuizen te verwachten zijn. De kans op aanvaring van vleermuizen met de windturbine wordt daarom als niet voorzienbaar ingeschat. Van het opzettelijk doden van vleermuizen in de zin van artikel 3.5 Wet natuurbescherming is geen sprake. Nader veldonderzoek of het aanvragen van een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

4.5 Effecten en toetsing overige soort(groep)en

Tijdens het veldbezoek is geconstateerd dat er op de grondwal-, zonnepanelen- en turbinelocatie geen geschikte standplaatsvereisten voor beschermde plantensoorten aanwezig zijn. De grondwal, zonnepanelen en de windturbine worden geplaatst op intensief beheerd grasland en het plangebied grenst volledig aan intensief beheerd grasland. Ter plaatse van de grondwal-, zonnepanelen- en turbinelocatie is geen oppervlaktewater aanwezig dat geschikt is als leefgebied voor niet-vrijgestelde beschermde soorten vissen, amfibieën of reptielen zoals ringslang. Er staan geen bomen of gebouwen op de grondwal-, zonnepanelen- en turbinelocatie waarin verblijfplaatsen van bijv. eekhoorn, boommarter of steenmarter aanwezig kunnen zijn. Ook voor kleine marterachtigen is de grondwal-, zonnepanelen- en turbinelocatie ongeschikt als verblijfplaats of als essentieel leefgebied. Hiervoor ontbreekt voldoende dekking in de vorm van struweel, houtstapels e.d. Voor beschermde soorten ongewervelden zoals dagvlinders en libellen ontbreekt geschikt leefgebied op de grondwal-, zonnepanelen- en turbinelocatie. Effecten op niet-vrijgestelde overige soort(groep)en kunnen op voorhand worden uitgesloten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde.

HOOFDSTUK 5

CONCLUSIE

5.1 Wet natuurbescherming; Natura 2000

De voorgenomen plaatsing van grondwal, zonnepanelen en een kleine windturbine aan de Hoendiep Westzijde 38 te Briltill leidt niet tot een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van Natura 2000. Een nadere effectbeoordeling in de vorm van een passende beoordeling of het aanvragen van een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde.

5.2 Wet natuurbescherming; soortenbescherming

De voorgenomen realisatie van de grondwal en plaatsing van zonnepanelen en een kleine windturbine aan de Hoendiep Westzijde 38 te Briltill leidt niet tot een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde soorten. Geconcludeerd wordt dat de kans op aanvaring met de windturbine voor alle vogelsoorten en vleermuizen niet voorzienbaar is. Van het opzettelijk doden van vogels en vleermuizen, in de zin van artikel 3.1 en 3.5 Wet natuurbescherming, is geen sprake. Nader veldonderzoek of het aanvragen van een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

Voor andere niet-vrijgestelde beschermde soorten geldt dat ze niet aanwezig zijn vanwege het ontbreken van geschikt biotoop of geen sprake is van overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming.

5.3 Natuurnetwerk Nederland

Vanwege de ligging buiten het Natuurnetwerk Nederland, hoeft voorgenomen initiatief niet getoetst te worden aan provinciale beleidsregels ten aanzien van de bescherming van het NNN (geen externe werking). Verdere toetsing in de vorm van een “Nee, tenzij-toets” is niet aan de orde.

5.4 Akkervogel- en weidevogelleefgebieden

Als gevolg van het aanleggen van de grondwal en het plaatsen van de windturbine en zonnepanelen neemt areaal weidevogelleefgebied af. Echter is er ter plaatse van de grondwal-, turbine- en zonnepanelenlocatie weinig geschikt weidevogelleefgebied aanwezig vanwege de ligging op zeer korte afstand van het erf. Weidevogels houden veelal een afstand van enkele honderden meters van dergelijke erven aan i.v.m. optische verstoring en mogelijke aanwezigheid van predatoren zoals kleine marterachtigen die op dergelijke erven kunnen leven.

De turbine komt op de rand van het erf te staan. Zo dicht op het erf zullen geen weidevogels broeden en ook in een straal van ca. 200 meter rondom de turbinelocatie broeden geen weidevogels, waardoor hier geen structurele vliegbewegingen van weidevogels zullen plaatsvinden. De kans op aanvaring van weidevogels met de kleine windturbine is derhalve nihil. Van een voorzienbare sterfte van weidevogels door de kleine windturbine is geen sprake. Van het opzettelijk doden van weidevogels in de zin van artikel 3.1 Wet natuurbescherming is geen sprake.

Geconcludeerd wordt dat het aanleggen van de grondwal en het plaatsen van de zonnepanelen en de kleine windturbine geen sprake is van een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het aangewezen weidevogelleefgebied waarin de grondwal, zonnepanelen en windturbine liggen. Tevens is er geen sprake van verlies aan geschikt broedbiotoop. De voorgenomen realisatie van de grondwal en plaatsing van de zonnepanelen en kleine windturbine op het erf van het aan de Hoendiep Westzijde 38 te Briltill is derhalve niet in strijd met de bepalingen uit de provinciale ruimtelijke verordening van de provincie Groningen ten aanzien van weidevogel- en akkervogelleefgebied.

